

معارفئ وزارت

بلوچی

اول صنف

چاپئ سال: هـ .ش. ۱۳۹۹

ملیین سرود

دا وطن افغانستـان دی
کور د سـولې کور د تورې
دا وطـن د ټولو کـور دی
د پښتــون او هــزاره وو
ورسره عرب، گوجـر دي
براهوي دي، قزلباش دي
دا هېـواد بـه تل ځلیږي
په سینــه کـې د آسیـا به
نـوم د حق مو دی رهبـر

دا عـزت د هـر افغان دی
هر بچی یې قهرمـــان دی
د بــلـوڅــو د ازبکــو
د تـرکمنــو د تـاجکــو
پـامیــریان، نـورستانیــان
هــم ایمـاق، هم پشه یان
لکـه لمـر پر شنـه آسمان
لکـه زړه وي جـاویـدان
وایـو الله اکبر وایو الله اکبر

بسم الله الرحمن الرحیم

معارفئ وزارت

بلوچی

اول صنف

چاپئ سال: هـ . ش. ۱۳۹۹

کتابئ درستی کنگ

مضمون: بلوچیی زوان

نویسوکان: تعلیمیین نصابئ بلوچیئ بهرئ نویسوکین ڈل.

ایدت کنوک: بلوچییئ زوانئ در سیین کتابانی نویسوکین ڈل.

صنف: اول

متنئ زوان: بلوچی

دیمری دیوک: تعلیمیین نصابئ دیمری و درسیین کتابانی لیکگی مزنین ریاست.

شینگ کنوک: معارفئ وزارتی عامه ین آگاهی و ارتباطئ ریاست.

چاپئ سال: هجری شمسیی ۱۳۹۹

ایمیل آدرس: curriculum@moe.gov.af

درسیین کتابانی چاپ، بهر وبها کنگئ حک په افغانستانئ اسلامیین جمهوریی معارفئ وزارتا ساتتگنت. به بازارا زیتن و بها کنگش منع انت گون خلافان قانونیین سلوکی بیت.

معارفی وزیرئ پیگام

اقرا با سم ربک

پاکین خالقئ با زین حمد و ستا که اماره هستی دات و ونتن و نمشته کرتنئ مزنین نعمتی واوند کرت و بازین درود په خاتم رسول حضرت محمد مصطفی ﷺ که خداوند جل جلاله ی اولی پیگام په آیی (ونتن) انت.

چوکه په درستان روش ودرا انت. هجری شمسیی ۱۳۹۷ سال به معارفی سالئ ناما نام گپتگ بوت. پمیشا به امئ و طنا به تعلیم ورو د ینگئ نظامئ جتاجتاین بهران بازین بنیادیین بدل بوگی کیت: معلم، وانندگ، کتاب، مکتب، اداره و ماس و پسانی شورا افغانستانئ معارفئ شش بنیادیین بهرزانتگه بنت که به وطنئ تعلیم ورودینگئ ود ودیمرییا مزنین تاثیری دارنت. به انچین قسمت جوڑ کنوکین و هدی، افغانستانئ معارفئ رهدربریی مزنین خانواده تعهد کرته که به وطنئ تعلیم ورودینگئ انونیین نظامئ ود و دیمرییا بنیادیین بدل بوگی بیاریت.

شه همی روگها تعلیمیین نصابئ اصلاح ودیمرییئ شه معارفئ وزارتئ سرئ کاران انت. به ای بهرا تعلیمیین نصابئ اصلاح و دیمرییئ، کتابانی مزند و محتوای گهبودی و به مکتبان و مدرسه ان، سرکاری و خصوصیین بنیادان درسیین کتابانی رسینتن و بهرکرتن به معارفئ وزارتئ پروگرامانی اولسرا جاه داریت. اما باوردارن، اگه کتاب جوانین کیفیتی داشتگ مه بنت، وطنئ تعلیمیین سک و پرواکین مخسدانا به دستا آورتگه نه کنن.

په یات بوتگین مخسدانی به دستا آورتن و یک کاریین هیل زورگیین نظامی رسگا شه مچین وطنی دلسو چین معلم و مدرس و زانگ و کمالی واوندین مدیران که آیوکین نسلئ رودینوک انت، په عزتداریه لوٹین که په ای درسیین کتابئ هیل داتن و آیی مزند و محتوای رسینتنا به امئ عزیزین فرزندان شه هررازئ کوشستی پدا مه کنزنت و به کاری و سرپدین نسلی تعلیم ورودینگا گون دینی وملیین ارزشتان گون ایراد گروکین فکری کوشست بکننت. هر روچ سر تعهد و ذمه وارییی منگئ نوک کرتنا گون ای نیتاسبخ داتنا بناکننت که به زوتین آیوکی عزیزین و اننگ، تاثیر دارین رودینتگ بوتگین شهروند و آبات و دیما شتگین افغانستانی جوڑکنوک بنت.

همی رازشه عزیز ودوستین واننگان که وطنی باندی روچئ پرارزشین پیه و سرمایه انت لوٹین که رساکا مه شموشنت و په باز ادب و احترام گون علمیین پٹ و پولی شه عزیزین معلمانی سبخا په جوانی کٹ بزورنت ووتی عزتمندین معلمئ زانگ و علمئ اوشگ چین بنت.

گڈسرا شه وطنئ هیل دیوکین کارزانتان، تعلیم ورودینگی دانندگان و تعلیمیین نصابئ فنیین بهرئ همکاران که په ای درسیین کتابئ بریبرکرتنا شپ و روچ کوشست کرتگش قدر کرته وشه مزنین خالقئ دربارا په آوان به ای پاک وانسان جوڑ کنوکین راها سوب وکامیابیه لوٹین.

به یک معیاری و دیماشتگین معارفی نظامی دسترسی و آبات و دیماشتگین افغانستانی رسگئ اومیتا که سرپد، آزات و آسوده حالین شهروندانی واوند بیت.

دکتور محمد میرویس بلخی

معارفئ وزیر

لـــــــړ

بسم الله الرحمن الرحیم

تیاریی دور

مخسد: به‌گونڈین زاگان دیستن، اوشکتن، گُشتن و لکتنئ واک گیش بیت.

عزیزین واننده‌گان!

۱- به برزگئ عکسان چیه گندت؟ بگشت.

۲- فرخی مکتب گجا انت؟

۳- بیدی ای ولایتا گجام ولایتانی ناما زانت؟

آ ا ب بـ پ پـ ت تـ ث ثـ

مخسد: به گونڈین زاگان دیستن، اوشکتن ولکتنئ واک گیش بیت.

عزیزین واندگان!

۱- به برزگئ عکسا چیه گندت؟

۲- به شمئ گسا کئ زندگیه کنت؟

۳- شمئ کهولئ باسک چیه کننت؟

مخسد: به گونڈین زاگان دیستن، اوشکتن ولکتنئ واک گیش بیت.

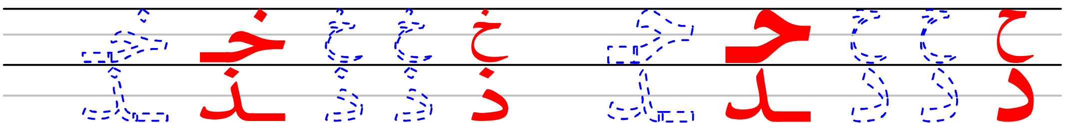

عزیزین واندگان!

۱- به صنفئ تها چیه گندت؟

۲- واندگ به مکتبئ میدانیا چیه کننت؟

۳- مکتب و صنفئ پاک ساتن چه پیدگی داریت؟

مخسد: به گونڈین زاگان دیستن، اوشکتن ولکتنئ واک گیش بیت.

عزیزین واندگان!

۱- دمیکه مکتبا آتت به سڑکا چه دیستت؟

۲- جائیکه موٹرباز روت وکیت شه سڑکاچونه گوزت؟

۳- ترافیک به سڑکئ تها چیه کنت؟

٤- پچی باید شه سڑکا شه جائیکه سپیتین خط انت بگوزن؟

ر ـر ز ـز

ژ ـژ س ش

مخسد: به گوندین زاگان دیستن، اوشکتن، گُشتن و لکتنئ واک گیش بیت.

عزیزین وانندگان!

۱- به برزگئ عکسا چیه گندت؟

۲- مکتب شه گسا چه توپیر داریت؟

۳- وهده که وتی دوستا ناگندت چیه گشت؟

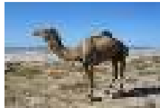
٤- دمیکه شه وتی دوستان جتا بیت چیه گشت؟

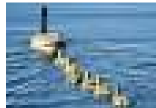
ص صـ ض ضـ

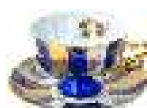
ط طـ ظ ظـ

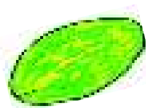
الفبا به عکسان

آ

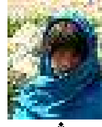

ا

ب

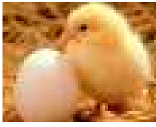

پ

ت

ټ

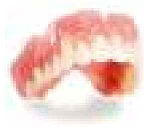

ث

ج

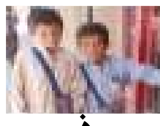

چ

ح

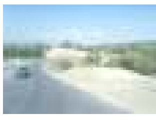

خ

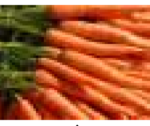

د

ډ

ذ

ر

ړ

ز

ژ

س

ش

ص

ض

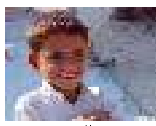

ط

ظ

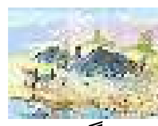

ع

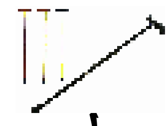

غ

ف

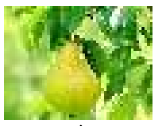

ق

ک

گ

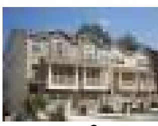

ل

م

ن

و

هـ

ی

بلوچیئ الفبا

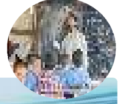
آ	ا	ب	پ	ت	ٹ	ث
ج	چ	ح	خ	د	ڈ	ذ
ر	ڑ	ز	ژ	س	ش	ص
ض	ط	ظ	ع	غ	ف	ق
ک	گ	ل	م	ن	و	ھ ہ
ئ	ی	ي	ې			

آ

آ

مخسد: آحرفئ وانتن، لکتن، دروشم و تواریٔ درست کرتن

۱- به بُزرگا چیه گندت؟

۲- توتنا دیستگت نشان دیت؟

۳- توتن به آپئ تهاروت یابه سرکئ تها؟

آ آ آ- رت

آ- ت

آ آ آ- پ

عزیزین واننداگان!

۱- به جالگئ گجام گالان (آ) توار آته؟

ادا – آپ- اودا- آته- آدا

۲- چنت وار برزگئ گالانا کراري بوانت .

آ آ آ آ آ آ آ آ آ

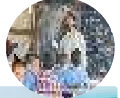
آپ آپ آت آپ آرت آت

آپ

آ

مخسد: "آ" حرفئ وانتن، لکتن، دروشم و تواریٔ درُست کرتن

۱- به برزگئ رسما چیانا گندت؟
۲- آلو چه رازی مزگی داریت؟
۳- بیدی آپا زندگیه بیت؟

آپ دات.

آ آپ دات.

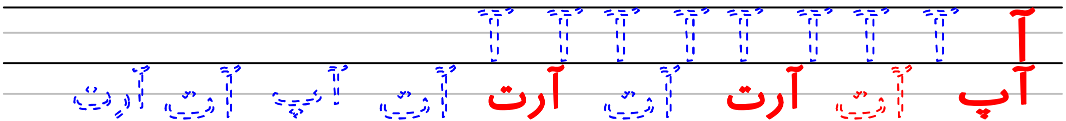
آ – پ
آ – هو
آ – لو

عزیزین واندگان !

۱- سبخا بوانت و هماگالانا که به آوان آحرف انت نشان بدیت.

۲- جالگئ حرف و گالانا به وتی کتابچهان بلکت.

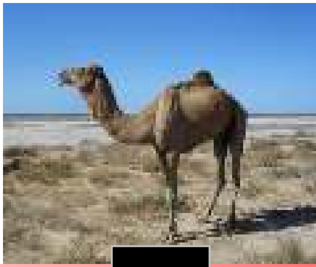

ا

ا

مخسد: "ا" حرفئ وانتن، لکتن، دروشم و تواریٔ درست کرتن

انار

اشتر

انتر

۱- برزگیٔ رسمانی نامانا بگریت؟
۲- اشترا دیستگت؟
۳- اشتر چیه وارت؟

انتر اشتر

انار ادا

ا
نتر – انتر
شتر – اشتر
نار – انار
دا – ادا

عزیزین وانندگان!

۱- برزگیٔ گالانی حرفانا بگشت.
۲- "ا" حرفا به برزگیٔ گالان نشان بدیت.
۳- جالگیٔ حرف و گالانا به وتی کتابچهان بلکت.

ا

انتر انار

اشتر انار

انار

اِ

مخسد: "ا" حرفئ وانتن، لکتن، دروشم وتواریئ درست کرتن

۱- انار وارتگت چونین رنگی داریت؟

۲- انارا وش دارت؟

۳- انار درچکك داریت یا به ڈگاری دیما کشتگه بیت.

انار	دانگ	داریت .
ناکو	انار	آورت .

ا– انار

دا– نگ

عزیزین وانندگان!

۱- برزگئ سبخا بوانت و "ا"حرفا نشان بدیت.

۲- جالگئ گالانا به وتی کتابچهان بلکت.

۳- دانگ وناکوی گالانی حرفانا جتا جتا بلکت.

انار– دانگ

ناکو–آورت

هیل کاری

۱- جالگئ گالانا به وتی کتابچهان بلکت وهرگجام حرفا که اوشکتگت تواریٔ چیری خطی بکشت.

آپ	________	دات	________
اشتر	________	انار	________
آلو	________	ناکو	________

۲- گون آحرفا گال جوڑ بکنت.

آ

ت– آت

لو–

بات–

۳- جالگئ رسما سیل کنت و نامی به وتی کتابچهان بلکت.

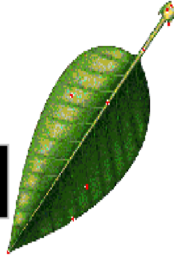

ب

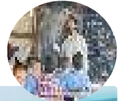
ب

مخسد: "ب" حرفئ وانتن لکتن دروشم و تواریٔ درست کرتن

۱–به برزگیٔ رسمان چیانا گندت؟

۲– درختی بلگ سالئ چه وختاریچیت؟

۳– بورك شه چیا جوڑه بیت؟

بـــ– ز– بز

بـــ– لگ– بلگ

بـــ– ت– بت

ب

بابه آت

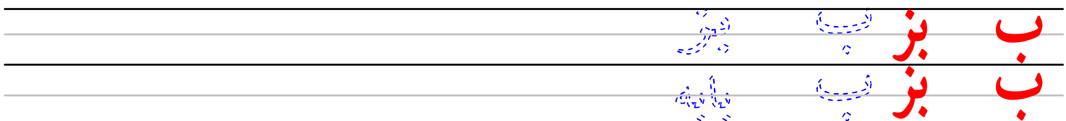

عزیزین وانندگان!

۱– "ب" حرفا به جتاجتاین گالان به کار برت.

۲– بز، بلگ و بت گالانا به وتی کتابچهان بلکت.

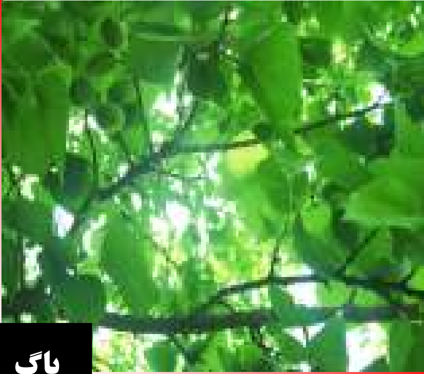
۳– جالگیٔ حرف و گالانا بوانت؟

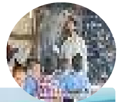

باگ

ب

مخسد: "ب" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتواریٔ درست کرتن

۱– به برزگیٔ رسما چیه گندت؟
۲– کئ باگادیسته؟
۳– به باگاچی ودیه بیت؟

ای باگ مزن انت.
ای باگ درچک داریت.
ای درچک بلگ داریت.

با
به– بابه
گ– باگ
رت– بارت

عزیزین وانندگان!

۱– به برزگیٔ سبخاب حرفا ودی بکنت.
۲– په وار صنفیٔ هر وانندگی په ای سبخیٔ بارواهبر بدنت.
۳– ای سبخیٔ باگ، درچک وبلگ حرفانا بگشت.

پ

پ

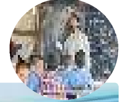
مخسد: "پ" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتواریٔ درست کرتن

پاچن

پیاله

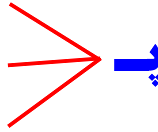
۱- برزگیٔ رسمانی ناما بگشت؟

۲- پاچن پسیٔ انت یابزی؟

۳- پمگ چونین رنگی داریت؟

نصیر پمگ آورت.

پاچن گون رمگا انت .

پـ

اک – پاک

یاله – پیاله

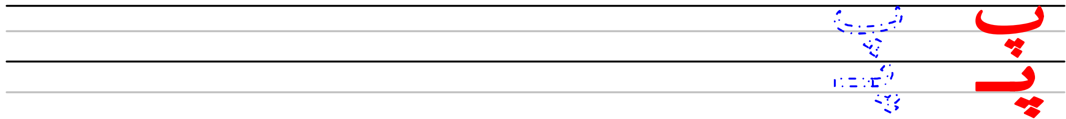
اچن – پاچن

عزیزین واننده‌گان!

۱- برزگیٔ سبخا بوانت وبه وتی کتابچهان بلکت.

۲- دوبار بیت ویه وار دو گال که "پ" حرف داشتگ بنت بگشت.

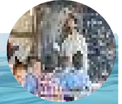

پِس

پ

مخسد: "پ" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتواریٔ درست کرتن

۱- به عکسا چیه گندت؟

۲- کئ په شما پچ وپوشه کاریت؟

۳- پیماز چونین سوزی انت؟

پس په اما پچ وپوشه کاریت .

پیماز پیدگ داریت .

پمگ سپیت انت .

عزیزین وانندگان!

۱- برزگئ سبخابه وتی کتابچهان بلکت و هماگالانی ایشک و آشکا خط بگرت که "پ" حرف دارنت.

۲- شه هرکتاری دو دو واندگ په پسی کدری باروا هبر بدنت.

پس

پیماز- پمگ

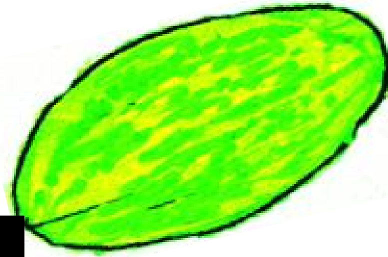
ت

ت

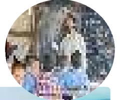
مخسد: "ت" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتواریٔ درست کرتن

تیشگ

تروک

۱- برزگیٔ رسمانی نامانا بگشت؟
۲- تروکیٔ ولادیستگت چونین رنگی داریت؟
۳- تیشگ شه چیاجوڑه بنت؟

تواب تَروک وارت .

تیشگ په کارا انت .

عزیزین وانندگان!

۱- مچین په یکك توار"ت" بگشت.

۲- ای سبخا به وتی کتابچهان بلکت وت حرفیٔ ایشکك وآشکا خط بگرت.

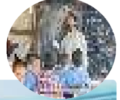
ت ت

توت

ت

مخسد: "ت" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتوارئ درست کرتن

۱- توت وارتگت؟

۲- توت چونین مزگی داریت؟

۳- چیئ توار ته دورا رسیت؟

درچک توت داریت .

متین توت آورت.

روک– تروک

ت ← وت– توت

بر– تبر

عزیزین واننده‌گان!

۱- به ای سبخا "ت" حرفا نشان بدیت

۲- توت- درچك- آورت گالانا به وتی کتابچهان بلکت.

۳- جالگئ گالانا بوانت وبلکت.

درچك درچك

توار توار

ٹ

ٹ

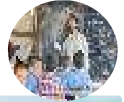
مخسد: "ٹ" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتواریٔ درست کرتن

کوٹگ

ٹپر

۱- برزگیٔ رسمانی نامانا بگشت؟

۲- کوٹگ ول دارنت یادرچک؟

۳- کیٔ کوٹگی شیرگ وارتہ؟

ٹپرشہ پشما جوڑہ بیت .
ای کوٹگ وش انت
پٹ پٹ ہورہ کنت

عزیزین وانندگان!

۱- برزگیٔ سبخا بہ وتی کتابچہان بلکت و ہما گالانا ودی کنت کہ ٹ حرف دارنت، رندا ٹ حرفئ ایشک و آشکا خط بگرت.

۲- ٹپراکیٔ درستہ کنت پہ باروی ہبر بدنت.

۳- جالگیٔ حرفانا بلکت.

ٹ ٹ

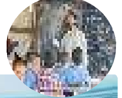
ٹ ٹ

ٹپر

ٹ

مخسد: "ٹ" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتواریٔ درست کرتن

١- ٹپرا درسته کنت؟
٢- ٹپرشه چیا جوڑه بیت؟
٣- ٹپر گجام وختا کاره کیت؟

ٹپر گرم انت
مالدار زمستانا ٹپره پوشنت
ٹپرشه پشما جوڑه بیت

ٹـ ← پر- ٹپر
ٹـ ← کر- ٹُکر

عزیزین واننده گان!

١- برزگیٔ سبخا بوانت وٹ حرفانشان بدیت.
٢- ای سبخئ گالانی حرفانا بگشت.
٣- ٹپر و مالداریٔ گالانی حرفانا جتا جتا بلکت.

ث

<u>ث</u>

مخسد: "ث" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتواریٔ درست کرتن

۱- ثوابئ کار گجام انت؟
۲- پچی یکئ گون دگرا کمک و دستگیریه کنت؟
۳- تنگی را آپ داتن چه پایدگی داریت؟

ثریا

غوث په ثریا آپ آورت .
آپ داتن ثواب داریت .

عزیزین واننده‌گان!

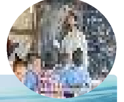
۱- چنت گال بگشت که گون "ث" حرفابنا بوتگ بنت.
۲- جالگئ حرفانا چنت وار به وتی کتابچهان بلکت.

ث ث ثـ
ث ث ثـ

ثواب

ث

مخسد: "ث" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتواریٔ درست کرتن

۱- سلام داتن چه پایدگی داریت؟

۲- کئ په کئ باید انت سلام بدنت؟

۳- شما کئ را سلام دیت؟

سلام داتن ثواب داریت .

عثمان غیاثا سلام دات .

ثـ – واب – ثواب

غـ – یاث – غیاث

عزیزین واندگان!

۱- برزگیٔ سبخا به وتی کتابچهان بلکت و "ث" حرفا به هر کلیمی که گندت ایشك وآشکیٔ خط بگرت.

۲- شه هرکتاری دو دو واندگ په ثوابی باروا‌هبربدنت و بگشیت که چه چیز ثواب داریت.

ثواب

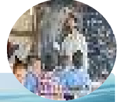
غیاث

ج

ج

مخسد: "ج" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتوارئ درست کرتن

۱- به برزگئ رسمان چیه گندت؟
۲- چنت رازی جامگ دود انت؟
۳- حجئ زیارت په کئ فرض انت؟

جمعه جوانین زاگی انت.

سراج په نجیب جوز آورت.

جوانین جامگ په براه اِنت.

حجی زیارت په مسلمانان فرض انت.

عزیزین واندگان!

۱- "ج" حرفا به ای سبخا نشان بدیت.

۲- "ج" حرفا رازیکه به جالگاگندت به وتی کتابچهان بلکت.

۳- گجام یکی شه ای نامان ساهدار انت. ډونک، بز، لټ نشان دیت.

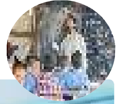
جـ ج

جوز

ج

مخسد: "ج" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتواریئ درست کرتن

۱- برزگئ عکسا چیه گندت؟

۲- جوز وارتگت؟

۳- جوز به ڈگاراکشتگه بیت یا درچك داریت؟

کجیر جوز آورت .

جوز مزنین درچک دارنت .

جوزئ مجگ مزگه دنت .

جـ – وز – جوز

جـ – ور – جور

عزیزین واننده گان!

۱- جوزئ گالی حرفانا جتا بکنت.

۲- چنت گال بگشت که اولسراج حرف داشتگ بنت.

۳- جالگئ گالانا به وتی کتابچها بلکت.

جوز

نجیب

هیل کاری

مخسد: حرفانی توارانی درست کرتن

۱- واندگ (آ) حرفئ توارا به ای جالگئ گالاني اولسرا مالوم کننت.

آپ – آلو – آختی آدا **آورت**

۲- واندگ به جالگئ گالاني اولسرا "ث" حرفا مالوم کننت.

ثواب – ثابت – ثبت – ثبوت

۳- واندگ به جالگئ گالاني اولسرا "ج" حرفا مالوم کننت.

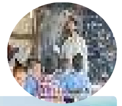
جان – جال – جوز – جوژ – جُپ

چ

چ

مخسد: "چ" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتوارئ درست کرتن

۱- به برزگئ رسما چیه گندت؟
۲- چپرشه چیا جوړه بیت؟
۳- مُرگی چوچگ مزن انت یابتی؟

ثریا وتی چمانا سرومگ کرت.

بتی چوچگ شه مرگی چوچگا مزن انت.

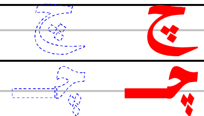
پیرمحمد جوانین چپره گوپیت.

عزیزین وانندگان !

۱- "چ" حرفا به نوکین سبخا نشان بدیت.
۲- چنت گال بگشت که "چ" حرف داشتگ بنت.
۳- جالگئ حرفانا به وتی کتابچهان بلکت.

چ
چـ

چپر

چ

مخسد: "چ" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتواریٔ درست کرتن

چپر

۱- به برزگیٔ رسما چیه گندت؟

۲- چپرشه چیا جوڑه بیت؟

۳- چورگسویین مرگی یا نیزاریین؟

شه گزی با شله ان جوانین چپر جوڑه بیت چور نیزاریین مُرگی انت.

چـ - ور- چور

چـ - وٹ- چوٹ

عزیزین واننده گان!

۱- برزگیٔ سبخا به وتی کتابچهان بلکت وبه "چ" حرفئ ایشک و آشکا به هر گال که گندت خط بکشت.

۲- جالگیٔ گالانا چنت وار به وتی کتابچهان بلکت.

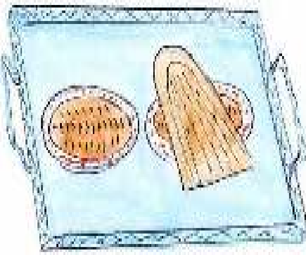
چپر

چر

ح

ح

مخسد: "ح" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتوارئ درست کرتن

حلوا

حوض

۱- به برزگا چیئ رسمانا گندت؟

۲- حلوا چونین مزگی داریت؟

۳- حالتاک چیاشت؟

حوض آپ داریت.

حلوا جوانین مزگی داریت.

حالتاکئ وانتن کتہوک انت.

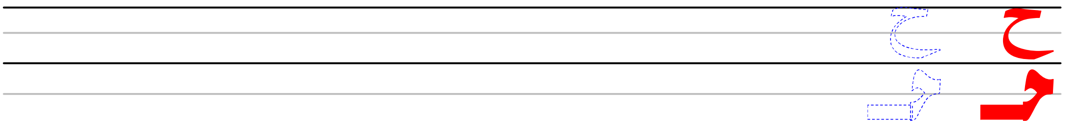

عزیزین واننده گان!

۱- چنت گال که "ح" حرف داشتگ بنت بگشت و به وتی کتابچهان بلکت.

۲- جالگئ حرفانا به وتی کتابچهان بلکت.

۳- دو گروپ بیت و هر گروپی سئ ساه داری ناما بگشیت.

حج

ح

مخسد: "ح" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتواریٔ درست کرتن

۱- به برزگا چیا گندت؟

۲- زانت که حج کرتن اسلامی چنتم بنا انت؟

۳- کیا حاجیه گشنت؟

حج کرتن فرض انت .

منی پیروک پاری حجاشت .

حج کرتن اسلامی پنچمی بنا انت .

هرکس حجا بروت آیرا حاجیه گشنت .

حـ

لیم- حلیم

کیم- حکیم

بیب- حبیب

عزیزین وانندگان!

۱- شه جالگیٔ حرفان گال جوڑ بکنت.

فـ ر. ض. _____ حـ. فـ. یـ. ظ _______ حـ. مـ. یـ. د _______

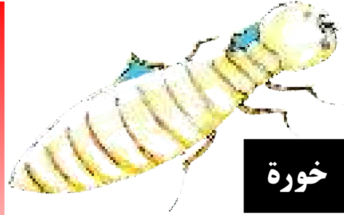
۲- برزگیٔ سبخا به وتی کتابچهان بلکت و "ح" حرفیٔ ایشکٔ وآشکا خط بگرت.

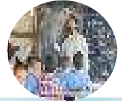
خ

خ

مخسد: "خ" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتوارئ درست کرتن

۱- به برزگئ رسما چیه گندت؟

۲- پچ دوچا چیه شنت؟

۳- لټا چیه وارت؟

خوره	**لټا**	**وارت**
خیاط	**پُچه**	**دوچیت**
آ	**خره**	**گله داریت**

عزیزین واننده‌گان!

۱- دوگروپ بیت وپه وارهر گروپی هما گالانا که "خ" حرف دارنت بگشت.

۲- جالگئ حرفانا به وتی کتابچهان بلکت.

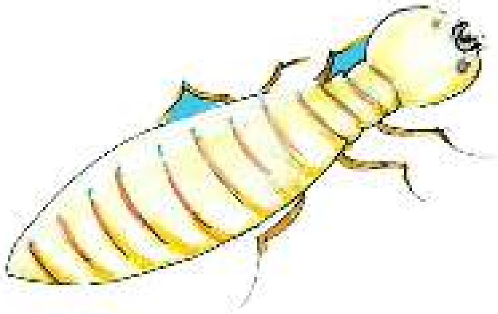
۳- شه ای سئ گالان جملی جوڑ کنت. "کَرم. آورت. نان"

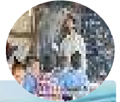
خ
خـ

خوره

خ

مخسد: "خ" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتوارئ درست کرتن

۱- به برزگئ رسما چیه گندت؟
۲- پچی خورهالتی دشمنه شنت؟
۳- بیدی لتا دگه چیا خوره وارت؟

خوره لتا وارت.

خالدی کتابانی الماریا خوره وارته.

عزیزین واننده‌گان!

۱- برزگئ سبخا بوانت به وتی کتابچهان بلکت وبه هر گالی "خ" حرفئ چیرا خط بکشت.
۲- شه جالگئ حرفان گال جوڑ بکنت.

لـ .ـتہ ______ خ.و.ر.ه ______

خوره خوره

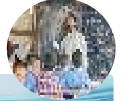
خالد خالد

د

د

مخسد: "د" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتواریٔ درست کرتن

۱- برزگیٔ رسمانی ناما بگشت؟

۲- پچی باید وتی دنتانانا پاک بساتن؟

۳- درچکٔ چه پایدگی داریت؟

نصیر مرگا دانوکه دنت .

درچک سیایگ داریت .

دنتانانی پاک ساتن پیدگ داریت .

دا ← **نکو - دانکو**، **ریت - داریت**، **نوک - دانوک**

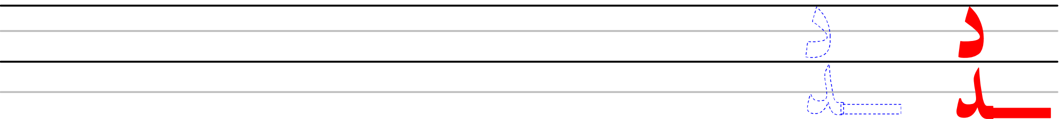

عزیزین واننده‌گان !

۱- مچین د بگشت.

۲- به وړ وړی گالان د حرفا درست کنت.

۳- جالگیٔ حرفا به وتی کتابچهان بلکت.

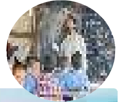

دنتان

د

مخسد: "د" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتواریٔ درست کرتن

۱- دنتانی شوشتن چه پایدگی داریت؟

۲- وتی دنتانانا چون بساتن که خراب مبنت؟

۳- اگه دنتان پاك سا تگ مه بنت چیه بیت؟

دنتان دوری سک انت .

ڈاکٹر آیرا دارو دات .

دنتانی نه شوشتن تاوان داریت .

عزیزین واننده‌گان!

۱- بگشت که وتی دنتاناناگون چیا وچه وخته شودت.

۲- دنتان، ڈاکٹر وداروی گالانا په یکئ آدگرا بگشت وبلکت.

۳- چنت گال نامابگرت که د حرف داشتگ بنت.

دنتان دنتان

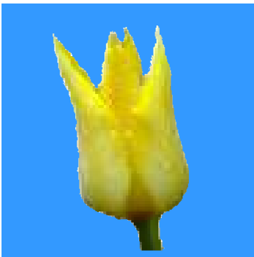
داکتر داکتر

هیل کاری

۱- شه جالگئ هر گالی دو وار به وتی کتابچهان بلکت.

۲- جالگئ رسمانا سیل کنت و هرگجا می ناما به وتی کتابچهان بلکت.

------------- ------------- -------------

ڊ

ڊ

مخسد: "ڊ" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتوارئ درست کرتن

١- برزگئ رسمانی ناما بگشت؟
٢- ڊُپ چیئ کارا کیت؟
٣- ڊنگ چونین مسسکئ انت؟

گون ڊُپا باز چیزگوپتگه بیت.

ڊنگ اسپ وگوکا وارت.

ڊ ← ن- ڊن
ڊ ← پ- ڊپ
ڊ ← نگ- ڊنگ

عزیزین واننده‌گان!

١- به ای سبخا "ڊ" حرفا نشان دیت و هما گالانا که "ڊ" دارنت به وتی کتابچهان بلکت.
٢- ڊُپ، ڊَنگ و ڊاکو گالانی حرفانا بگشت.

ډاکو

ډ

مخسد: "ډ" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتوارئ درست کرتن

ډاکو

۱- ډاکو پټ گجا انت؟

۲- ډاکوی راه چون انت؟

۳- ډاکو شه ادا چنکه دور انت؟

ډاکوی پټ زرنجی روچ دراتا انت .

به ډاکو سړکا ریک گپته

د لارامی راه شه ډاکو گوزیت .

عزیزین واندگان!

۱- برزگئ سبخا به وتی کتابچهان بلکت.

۲- شه هرکتاری دو دو واندگ په سړکئ باروا که چه پایدگ داریت هبربدنت.

۳- جالگئ گالانا سئ وار به وتی کتابچهان بلکت.

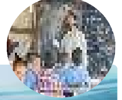
ډاکو ډاکو

ډن ډن

ذ

ذ

مخسد: "ذ" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتوارئ درست کرتن

۱- به برزگئ رسما چیه گندت؟

۲- زانت که تذکره په چیا انت؟

۳- پچی مچی مردم په وت تذکره گرنت؟

نذیر

نذیر و خالد دوبراس انت.
نذیر په وت تذکره گیت.

عزیزین واندگان!

۱- چنت گال ناما بگرت که "ت" ۃ

ب حرف به اولسرش بیت.

۲- پمگ، پاچن و پس گالانی حرفانا بگشت.

۳- برزگئ سبخ وجالگئ گالانا به وتی کتابچهان بلکت.

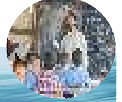
نذیر نذیر

تذکره تذکره

ذاکر

ذ

مخسد: "ذ" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتواریئ درست کرتن

۱- کئ کتابی وانتناوش داریت؟

۲- شما به گساگون کئ کمکه کنت؟

۳- کتابی وانتن چه پایدگ داریت؟

ذاکر و نعیم مکتبا رونت.

ذاکر کلم زیت .

عزیزین واننداگان!

۱

- شه جالگئ حرفان گال جوڑ بکنت.

خـ و ر ہ ڈ ن ا ڈ ا ک و

۲- جالگئ گالانا چنت وار به وتی کتابچهان بلکت.

ذاکر ذاکر

نعیم نعیم

ر

رِ

مخسد: "ر" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتوارئ درست کرتن

۱- به برزگئ رسمان چیه گندت؟

۲- رمگا کیه چارینیت؟

۳- رشته شه چیا جوڑه بیت؟

شوانگ رمگا چارینیت .

رشته شه آرتا جوڑه بیت .

ماس رشته پکت .

مگ- رمگ

گ- رگ

شته- رشته

ر

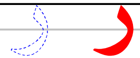

عزیزین واندگان!

۱- مچین یگجایی ربگشت.

۲- "ر" حرفا به برزگئ گالان نشان بدیت.

۳- شه ای حرفان گال جوڑ کنت ر. شـ . ته – شـ . و. ا. نـ . گ

رمگ

ڔ

مخسد: "ر" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتواریٔ درست کرتن

۱- به برزگیٔ رسما چیه گندت؟
۲- رمگ شه چیا جوڑه بیت؟
۳- رمگ چارینوکا چیه شنت؟

رمگ شه پس وبزان جوڑه بیت.
هلکیٔ مال گون رمگا انت.
شوانگ رمگا چارینیت.
شوانگ رمگی شیوانی وختا شیپول جنت.

عزیزین واندگان!

۱- رمگ، شوانگ، چریت گالانی حرفانا بگشت.
۲- جالگیٔ گالانا به وتی کتابچهان بلکت.

رمگ	رمگ
شوانگ	شوانگ

ڕ

ڕ

مخسد: "ڕ" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتوارئ درست کرتن

١- به برزگا چیئ رسمانا گندت؟

٢- سڕك وراه چه پایدگ داریت؟

٣- جاڕ چیاشنت؟

ناکو بگجت بازین جڕکی داریت .
مریی بُز هر سالگ جاڕه کاریت .
آسڕک شارا روت .

عزیزین واننداگان!

١- به جڕك و سڕك گالان "ڕ" حرفانشان بدیت.

٢- شه ای حرفان کلیمه جوڕ بکنت(جـ ا – ڕ)، (جـ - ڕ - ك)

٣- برزگئ سبخا به وتی کتابچهان بلکت.

ڕ ڕ

جڕک جڕک

هیلکاری

مخسد: واننددگ "ڑ" حرفا به جتا جتاین گالان درست کننت

۱- "ڑ" حرفا به حلغی تها بگرت.

جڑک

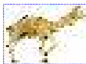
جاڑ

جوڑ

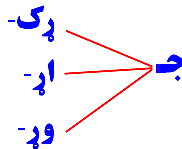
واڑ

۲- عکسانا به هرگجامی گالان بلچنت.

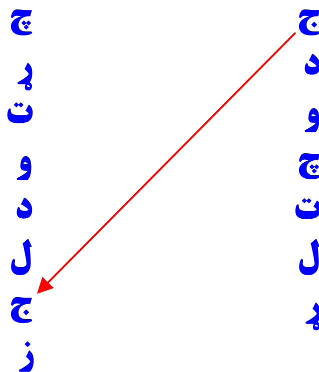
سڑک

جڑک

۳- شه ای حرفان گال جوڑ بکنت.

٤- هم دروشمین حرفانا گون یکی آدگرا بلچنت.

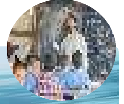

ز

زِ

مخسد: "ز" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتواریٔ درست کرتن

۱- به برزگیٔ رسمان چیه گندت؟

۲- کئ زرتی کشا را دیسته؟

۳- چنت رازی زرا درسته کنت؟

زردکئ آپ وش انت .

بزگر زرتی کرِبانا مالانا دینت

بابه په زر زردک زیت.

عزیزین واننداگان !

۱

- چنت کلیمه بگشت که اولسرا "ز" حرف داشتگ بنت.

۲- شه ای حرفان کلیمه جورِ بکنت.

ز ا ر ا و ر ت ن ز ر د ک

۳- جالگیٔ حرفانا به وتی کتابچهان بلکت.

زرت زرت

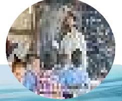
زر زر

زرت

ز

مخسد: "ز" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتواریٔ درست کرتن

۱- به برزگا چیه گندت؟

۲- چنت رازی کشاری ناما بگرت؟

۳- زرتی کشتنی وخت کدین انت؟

زرتی کشتنی وخت گون پالیزا انت
زرتی نان وش انت .
من اورتین زر دارین .

ز- رت- زرت
ز- نگ- زنگ
ز-ام-زام
ز-یت-زیت

عزیزین وانندگان

۱- به ای سبخا ز حرفا ودی بکنت.

۲- زرت- اورتین- وش گالانی حرفانا بگشت.

۳- جالگئ گالانا به وتی کتابچهان بلکت.

زرت زرت

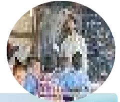
زر زر

ژ

ژ

مخسد: "ژ" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتوارئ درست کرتن

۱- زانت که پهل پچی پژه بیت؟

۲- دیما شه هژده چی انت؟

۳- مکتبئ بنا بوگئ ژنگئ توارئ وختا گجا ایت ؟

ژیلا و بیژن براس وگوارانت.

اگه پهل آپ مه وارت پژه بیت.

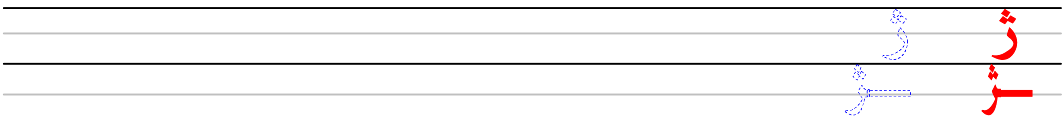
ای پهل پژمالومه بنت.

عزیزین واننده‌گان!

۱- گشتگه کنت که گون "ژ" حرفا دگه گجام حرف لوڑ بوتگنت که هژده گال جوڑ بوته.

۲- جالگئ حرفانا به وتی کتابچهان بلکت.

ژند

ژ

مخسد: "ژ" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتواریئ درست کرتن

۱- برزگئ رسما چیه گندت؟

۲- شه چیا ژنده بیت؟

۳- چژك شه چیا انت؟

ناصر شه کارا آته ژندانت .

چژک شه پیگا انت .

ای پهل شه بی آپیا پُژانت .

عزیزین وانندگان!

۱- چنت گال بگشت که "ژ" حرف داشتگ بنت.

۲- بگشت که زومی چژینتن مردما تورینیت یانه.

۳- جالگئ حرفا به وتی کتابچهان بلکت.

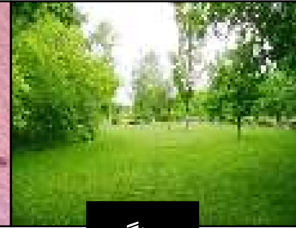
ژ ژ

ـژ ـژ

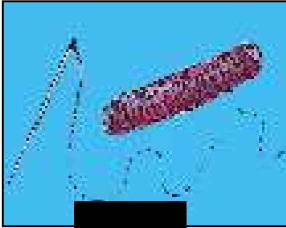
س

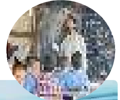
س

مخسد: "س" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتوارئ درست کرتن

سبزگ

سروز

سوچن

۱- به برزگئ رسما چیه گندت؟
۲- گجام وختا ڈن و گیابان سرسبزه بیت؟
۳- سوچن مزن انت یا گواندوچ؟

سبزگ براه دنت .
کریم سروزی توارا وش داریت .
سوچن و دسگ مدام په کاره بیت .

عزیزین وانندگان!

۱- چنت کلیما بگشت که "س" حرف داشتگ بنت.
۲- برزگئ سبخا بوانت وبه وتی کتابچهان بلکت.
۳- جالگئ گالانا بوانت.

سبزگ
سروز

سیب

<u>س</u>

مخسد: "س" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتواریٔ درست کرتن

۱- گجام نیو گا بازوش دارت؟

۲- سیب چونین نیو گي انت؟

۳- سیب درچڪ داریت یا به ڈگارا کشتگه بیت؟

سلیم شولی سیب آورت.

سیبی وارتن گون پوستا کټوک انت.

سیب باید پاک ششتگ بیت.

عزیزین واننده گان!

۱- به برزگیٔ سبخا "س" حرفانا ودی ورندا په وتی پانادی همراکا بگشت.

۲- هرگجامی که سیبی پایدگی باروا کمی هبرداتگه کنت هبربدنت.

۳- جالگیٔ گالانا بلکت.

شولی سیب شولی سیب

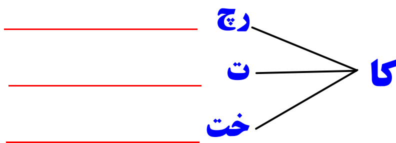
پاک ششتگ پاک ششتگ

هیل کاري

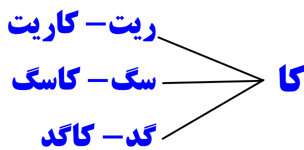
واانندگ مفرد و جمعی گالانی نامانا بگشنت وبه وتی کتابچهان بلکنت.

۱- شه جالگیٔ حرفان گال جوڑ بکنت.

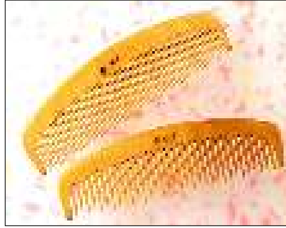
۲- ای جالگیٔ گالانا به وتی کتابچهان بلکت وسیل کنت که چون جوڑ بوتگنت.

ش

ش

مخسد: "ش" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتواریٔ درست کرتن

۱- برزگئ رسمانی نامانابگشت؟
۲- شول شه چیا جوڑہ بیت؟
۳- شیپگ شه چیا جوڑہ بیت؟

شیپگ شه لتا جوڑہ بیت.
شک په سری مودا انت.
شول شه درچکئ با شله ان جوڑہ بیت.
توت وشین نیوگی انت.

عزیزین واننده گان!

۱- برزگئ سبخا زبر بوانت وبه وتی کتابچهان بلکت.
۲- جالگئ حرفانا بلکت.

ش ش
شـ شـ

شپ

<u>ش</u>

مخسد: "ش" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتواریئ درست کرتن

۱- روچ که نشت چیه بیت؟
۲- زانت که پچی به شپا استار دیستگه بنت وبه روچانه بنت؟

روچ که نشت شپه بیت .
بالاچ هر شپ ماله وسپیت .
چاکر شپ و روچ سبخه وانیت .
دوشی هوا جوان ات .

عزیزین واننده گان!

۱- برزگئ سبخا به وتی کتابچهان بلکت وش حرفئ چیرا خط بکشت.
۲- شه ای حر فان گال جوڑ بکنت (شـ - و - ل) (شـ - پ) (دو- ش- ی) (شـ - ا- د) (شـ - ت) (شـ - ا - م).
۳- جالگئ گالانا به وتی کتابچهان بلکت.

شپ شپ
وسپیت وسپیت

ص

ص

مخسد: "ص" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتواریٔ درست کرتن

۱- شه صابونا چه کار گپتگه بیت؟
۲- پچی رندا شه دستشودیی روگا دستانا گون صابونا شودن؟

نصیر شه شارا صابون آورت .

صدیقه گون صابونا پُچانا ششت .

عزیزین واندگان!

۱- برزگیٔ سبخا بوانت و "ص" حرفا نشان بدیت.
۲-مچین هما گالانا که گون "ص" بنا بوتگنت به وتی کتابچهان بلکت.
۳- جالگیٔ حرفانا به وتی کتابچهان بلکت.

ص
صـ

صندوخ

ص

مخسد: "ص" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتوارئ درست کرتن

۱- برزگئ رسما چیه گندت؟
۲- اگه ایشک و آشکا پاک وصفا مه بیت چونه بیت؟
۳- صندوخی تها چیه کلنت؟

وتی گسا صفا و پاک بساتن

په پچ وچیزانی ساتنا صندوخ جوڑه کننت.

صابر ترین صندوخی آورت.

عزیزین واننده گان!

۱- برزگئ سبخا بوانت و "ص"حرفانا ودی بکنت و رندا هر گالی که "ص" حرف داشتگ بیت به وتی کتابچهان بلکت.
۲- (مکتب، بساتن، سدک و صابر) گالانی حرفانا بگشت.
۳- جالگئ حرف و کلیما بلکت.

صـ

صابر

هیل کاري

۱- واندگ شه ای حرفان مانا دارین گال جوڑ بکننت؟

بـ- ر- ا- س
گـ- و- ا- ر
مـ-ا-س
پـ-س

۲- جالگیٔ حرفانا کنت رندا به وتی کتابچهان بلکت و ك حرفیٔ ایشکك و آشکا خط بگرت.

ک م س ک چ ل ت ب ک ر د ک

هم وڑین مفرد و جمعی گالاناگون یکیٔ آدگرا بلچینت.

کلم ------>	**کلمان**
چم	**کتابان**
کتاب	**زاگان**
زاگ	**چمان**
صندوخ	**صندوخان**

ض

ض

مخسد: "ض" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتواریٔ درست کرتن

۱- برزگیٔ رسما سیل کنت و بگشت که چیا گندت؟

۲- به شمئ دوستانی تها کي نام ضیا انت؟

۳- زانت که زاگ به گجا آپ گوازیه کننت؟

ضیا آپ گوازیا وش داریت .

زاگ حوضی تها آپ گوازیه کننت .

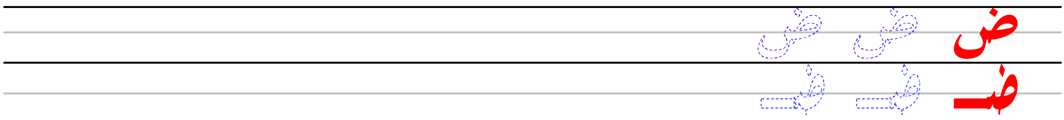
نا پاکین آپی تها آپگوازی تاوان داریت .

عزیزین واننده گان!

۱- ”ض“ حرفا به ای برزگیٔ سبخا نشان دیت.

۲- جالگیٔ حرفانا به وتی کتابچهان بلکت.

ضیا

ض

مخسد: "ض" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتواریٔ درست کرتن

۱- به برزگیٔ رسما چیه گندت؟
۲- شه حوضی آپا چه کار گپتگه بیت؟
۳- په دروائین جانی داشتنا چه بکنن؟

ضیا آپگوازیا زانت.
فیض به پاکین آپانی تها آپگوازیه کنت.
ضیا و فیض وترا پاکه ساتنت .

عزیزین وانندگان!

۱- په ایشی که به ناپاکین آپي تها آپگوازی چه ضرر داریت په وار هبربدیت.
۲- برزگیٔ سبخا بوانت وبه وتي کتابچهان بلکت.

حوض حوض
آپ گوازی آپ گوازی

ط

ط

مخسد: "ط" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتواریٔ درست کرتن

۱- به برزگیٔ رسما چیه گندت؟

۲- طیاره (بالی گرابا) دیستگت به گجا؟

۳- طیاره به هوا روت یابه سرکیٔ تها؟

٤- طیاره به گجا کوستیت ونندیت؟

طیاره به هوا روت.

طیاره شه بالی پټا باله کنت

طیاره به بالی پټا ننديت.

امی وطن په طیاره بازین بالی پټ داریت.

طاهر طوطي داريت .

عزیزین واننددگان!

۱- به وطن – طیاره – طاهر وضابطی گالان "ط" حرفا نشان بدیت و به وتی کتابچهان بلکت.

ط ط

ـط ـط

طوطی

ط

مخسد: "ط" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتواریٔ درست کرتن

۱- طوطیا دیستگت؟
۲- کئ شه شما طوطی داریت؟
۳- مگه طوطی هبره دنت؟

لطیف طوطی داریت.

لطیفی طوطی هبره دنت.

من طوطیا وش دارین.

عزیزین وانندگان!

۱- گجام یکئ شه شما گون طیاره سفر کرته.

۲- برزگئ سبخا به وتی کتابچهان بلکت و به هر گال که "ط" داریت "ط" حرفا حلغی تها بگرت.

طوطی طوطی طوطی

خیاط خیاط

هیلکاری

عزیزین واندگان!

ای گالانا به وتی کتابچهان بلکت.

وطن
طاهر
طیاره

جوانین واندگ

نیمروچ نزیک انت، چیراستی رخصتیی زنگاجنت. واندگ په شری شه وتی صنفان دره بنت، گون وتی معلم و مکتبئ دگه مزنان بامان خدائیه کننت، آرام وتی راهها گرنت ووتی گسا رونت.

واندگ وترا پاکیزگ ساتنت، وتی گسوین کارانا کننت، ویلا نه گردنت.

ظ

ظ

مخسد: "ظ" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتواریٔ درست کرتن

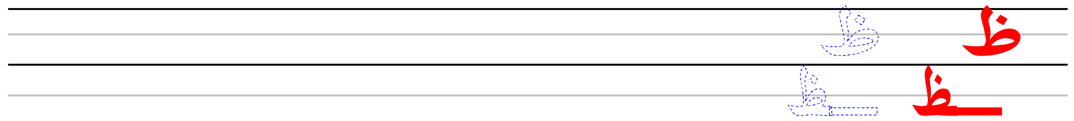
۱- به برزگیٔ رسما چیا گندت؟
۲- اگه وتی جندا وتی پچ ودگه چیزانا پاك مه ساتن چونه بیت؟

ظریف جوانین واننده‌گی انت .
ظریفه پچانا پاک ششت .

عزیزین واننده‌گان!

۱- "ظ" حرفا درست کرتت انون برزگی سبخا به وتی کتابچهان بلکت.
۲- جالگی حرفانا به وتی کتابچهان بلکت.

ظاهر

ظ

مخسد: "ظ" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتواریٔ درست کرتن

۱- چنت ظرفی ناما بگشت که به گساشه آوان کاره گرت؟
۲- ظرفانا شه چیا جوڑ کننت؟
۳- چه رازی ظرفانا وش دارت؟

حفیظ و ظاهرشا را شوتنت .
ظاهر به دوکانا جوانین ظرف داریت .
حفیظ شه ظاهر ظرف زیت .

عزیزین واننداگان!

۱- برزگیٔ سبخا به وتی کتابچهان بلکت.
۲- "ظ" حرفا به هر کلیمی که گندت ایشك و آشکیٔ خط بگرت.
۳- جالگیٔ حرفا نا به وتی کابچهان بلکت.

ظرف ظرف
ظاهر ظاهر

ع

ع

مخسد: "ع" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتواریٔ درست کرتن

۱- به برزگئ رسمان چیه گندت؟

۲- عنا با درسته کنت؟

۳- عناب چونین مزگی داریت؟

عناب جوانین نیوگی انت

عناب وشین مزگی داریت .

عزیز عناب آورت .

عینک په چما زبر انت .

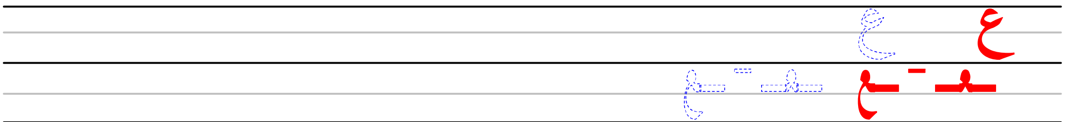

عزیزین واننده گان

۱- په وار صنفئ هر راستامی واننده گ "ع" حرفا بگشت.

۲- برزگئ سبخا بوانت به وتی کتابچهان بلکت و هر گالی که "ع" حرف داریت "ع" ایشك و آشکا خطی بگرت.

عینک

ع

مخسد: "ع" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتوارئ درست کرتن

۱- عینک چیئ کارا کیت؟

۲- چنت رازی عینکا درسته کنت؟

۳- پچی وانتنی وختا عینک به چما کننت؟

عینک په چمان زبرانت.

شه عینکا په کاگدی وانتن وپیتاپی دیمگیریا کارگپتگه بیت.

عزیز اعیدی روچا عمری گساشُت.

عزیزین واندگان:

۱- برزگئ سبخا به وتی کتابچهان بلکت.

۲- هما یکئ شه شما که چنت رازی عینکا دیستگ بیت په آوانی باروا په وتی همراهان هبربدنت.

۳- جالگئ حرف و گالانا به وتی کتابچهان بلکت.

ع- عـ- ـعـ ع- عـ- ـعـ

عینک- عزیز- اعید عینک- عزیز- اعید

غ

غ

مخسد: "غ" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتوارئ درست کرتن

۱- به برزگا چیئ رسما گندت؟
۲- چنت رازی غلپا دیستگت؟
۳- شه غلپا چه کار گپتگه بیت؟

غفور شه شارا غلپ زیت .
غلیپ آچشی سرا ایرانت .

عزیزین واندگان!

۱- برزگئ سبخا بوانت وبه وتی کتابچهان بلکت.
۲- جالگئ حرفانا رازیکه گندت به وتی کتابچهان بلکت.

غ- غـ
مغ - ـغـ

غلپ

غ

مخسد: "غ" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتوارئ درست کرتن

۱- غلپ شه چیا جوړه بیت؟
۲- مردم شه چیا غشه کنت؟
۳- مگه غضب جوان انت؟

غوث شه بغلان آت.

غلپ شه آینا جوړه بیت.

احمدشه ناجوړ یا غش کرت.

غضب جوان نه انت.

عزیزین وانندگان!

۱- برزگئ سبخا بوانت و به وتی کتابچهان بلکت.

۲- ای سبخئ غ حرفا به هر کلیمی که گندت ایشکئ واشکئ خط بکشت.

غوث غوث

بغلان بغلان

ف

ف

مخسد: "ف" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتواریٔ درست کرتن

۱- فوج چیاشنت؟
۲- پچی ورنا په خذمتا په فوجا رونت؟
۳- فوج چیه کنت؟

فوج وطنا ساتیت .
نفیسه پس به فابریکا کاره کنت .
به فابریکا هر رنگئ ٹکر گوپتگه بیت.

عزیزین واننده گان!

۱- فوجئ کلیما درست کرتت بگشت که فوجئ گجام حرف (ف) انت.
۲- جالگئ گالانا به وتی کتابچهان بلکت.

فوج فوج

فوج وطنا ساتیت فوج وطنا ساتیت

فابریکه

ف

مخسد: "ف" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتوارئ درست کرتن.

۱- برزگئ رسما چه دیستگه بیت؟
۲- ہکری گوپگی فابریکھا دیستگت؟

فرید شه وطنئ فابریکئ ہکران زیت.
وطنئ فابریکه جوانین ہکره گوپیت.
شه وطنئ فابریکئ ہکران زیتن په مچانی کتہا انت.

عزیزین واندگان!

۱- برزگئ سبخابه وتی کتابچهان بلکت.
۲- شه هر کتاری دو واندگ په وار په وطنئ ہکرئ گوپگئ فابریکئ باروا هبر بدنت.

زیتن زیتن
کتہا کتہا

ق

ق

مخسد: "ق" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتواریٔ درست کرتن.

۱- به رسما چیه گنت؟

۲- قرآن مجیدی قاری کئ انت؟

۳- قرآن مجید کي کتاب انت؟

قسیم و فقیر ناکوزاک انت .

فقیر گون قسیم یگجا قرآن مجید وانیت .

آهر روچ په قرآنی ونتنا مسیتا رونت.

عزیزین واننده گان!

۱- برزگئ سبخا به وتی کتابچهان بلکت.

۲- جالگئ حرف و گالانا په برزین تواریٔ بوانت ورندا به وتی کتابچهان بلکت.

ق ق ق ق ـقـ ـقـ

قرآن مجید قرآن مجید

قرآن مجید

ق

مخسد: "ق" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتواریئ درست کرتن.

۱- گجا قران مجیدی سبخا وانت؟
۲- چنت واندگ په قران مجیدی وانتنامسیتا روت؟

اما به مکتبا قرآن مجید اونن .
فقیر و نصیر به مسیتا قرآن وانںت
قاسم قرآن مجیدا به مسیتا یاته گیت .
آهر روچ په قرآنی ونتنا مسیتا روت .

عزیزین واندگان!

۱- برزگئ سبخا بوانت و به وتی کتابچهان بلکت.
۲- شه هر کتاری دو دو واندگ په وار په قرآن مجیدی باروا هبربدنت.
۳- جالگئ حرفانا به وتی کتابچهان بلکت

ق ق قا قا ـقـ ـقـ
ـقـ ـقـ

ک

ک

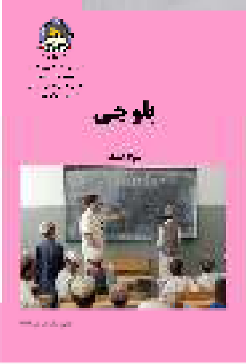
مخسد: "ک" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتواریٔ درست کرتن.

کارچ

کپوت

کتاب

۱- برزگیٔ رسمانی ناما نابگشت؟
۲- وتی کتابا تا گجام دیما ونتگت؟
۳- ای کتابیٔ گجام سبخا رستگت؟
٤- کپوت مزن انت یاچگوگ ؟

ای کارچ کسان انت.

کپوت شه چگوگا مزن انت

ای بلوچییٔ دوم صنفی کتاب انت.

عزیزین واننده گان!

۱- برزگیٔ سبخا بوانت و "ک" حرفا به هر گال که انت نشان بدیت.

۲- ای سبخا به وتی کتابچهان بلکت.

ک ک

کـ کـ

کونٹ

ک

مخسد: "ک" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتواریٔ درست کرتن.

۱- کونٹ شه چیا گوپتگه بیت؟
۲- کارچ شه چیا جوڑه بیت؟
۳- کوٹگ و تروک چه وختاودیه بیت؟

کونٹ شه دسگا گوپتگه بیت.

کوٹگ ول داریت.

کارچ کوٹگی کنکا انت.

کوٹگ و تروک لوارا ودیه بیت.

عزیزین واننده گان!

۱- برزگئ سبخا بوانت و به هر گالی ایکه ک حرف انت آ کیلمانا به وتی کتابچهان بلکت.

۲- شه صنفئ هر کتاری دو دو واننده گ په وار کونٹ، کوٹگ و کارچی باروا هبربدنت.

کپوت کپوت
کوٹگ کوٹگ

گـ ک

گ

مخسد: "گ" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتواریٔ درست کرتن.

گوک

گدان

۱- برزگا چیئ رسم دیستگه بیت؟
۲- گورم چیاشنت؟
۳- گدان شه چیا جوڑه بیت؟

محمد گل دو گوک داریت .
گوک گون گورما انت .
آ ما لدارانی گدان انت.

عزیزین واننده گان!

۱- برزگی سبخا بوانت وبه وتی کتابچهان بلکت.
۲- هر کتاری دو دو واننده گ په وار گوک و گورمی باروا هبربدنت.

گوک گوک
گورم گورم

گله

گ

مخسد: "گ" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتواریئ زانتن.

۱- برزگئ رسما چیه گندت؟
۲- گله ای کشاری وخت کدین انت؟
۳- گله کدین درویه بیت؟

ناکو مدت گله کشته.

گله وشین نان داریت.

گله وجوی کشار په امی پایدگا انت.

عزیزین واننداگان!

۱- برزگئ سبخا بوانت وبه وتی کتابچهان بلکت.

۲- برزگی سبخا به وتی کتابچهان بلکت و هر گالی "گ" حرفئ ایشک و آشکا خط بکشت.

۳- جالگئ گالانا سئ وار به وتی کتابچهان بلکت

گله گله
کشار کشار

هیل کاری

مخسد: واننده‌گ حرفانی توار و هم ورروهم دروشمین حرفانی لچینتنا بزورنت.

۱- واننده‌گ (گ) حرفئ توارا به جالگئ گالان نشان بدینت.

گڑ　　گدان　　گوک　　گونڈ　　گشت

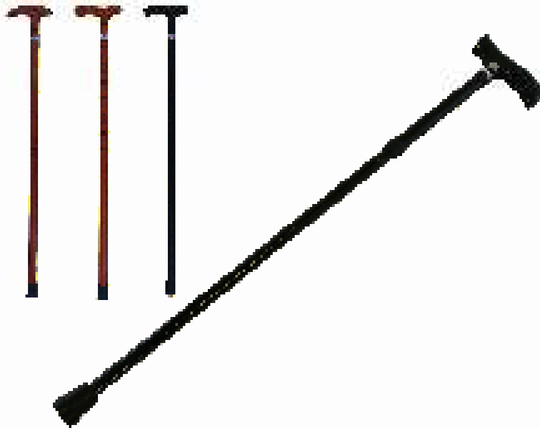
۲- هم دروشمین حرفاناگون یکئ آدگرا بلچینت.

ی	ب	س
ل	ق	ج
غ	د	ک
ت	ر	ل
د	ج	ق
ث	ک	ب
پ	س	د
ک	ت	ر
س		

ل

ل

مخسد: "ل" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتوارئ زانتن.

۱- به برزگئ رسما چیا گندت؟

۲- لکڑ چی کاره کیت؟

۳- لٹ شه چیا دستا کیت؟

لکڑ په دستا انت .

کجیر شه شارا لٹ زیت .

لٹ شه درچکان دستاکیت .

عزیزین واننده‌گان!

۱- برزگئ سبخا بوانت و هما گالاناکه "ل" حرف دارنت به وتی کتابچهان بلکت.

۲- جالگئ گالانا به وتی کتابچهان بلکت.

لکڑ- لَٹ- دَرچک

لٹ- لٹ- پهل- پهل- لٹ

ليپ

ل

مخسد: "ل" حرفئ وانتن لكتن دروشم وتوارئ زانتن.

۱- به برزگا چيئ رسما گندت؟

۲- ليپ شه چيا جوڑه بيت؟

۳- كئ به شمئ هلكاليپه دوچيت؟

ای ليپ مزن انت.

ليپ شه ٹكرو پشم يا پمگا جوڑه بيت.

ليپ په برداتنا انت.

ل

يپ- ليپ

يٹ- ليٹ

يت- ليت

ير- لير

عزيزين واندگان!

۱- سبخا بوانت و هر گالي حرفانا بگشت.

۲- "ل" حرفا به هر گالي كه گندت گالا به وتی كتابچهان بلكت ول حرفئ ايشك و آشكئ خط بگرت.

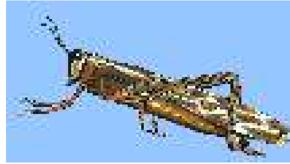
م

مـ

مخسد: "م" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتواریئ زانتن.

مار

مدگ

مرگ

۱- به برزگئ رسمان چیه گندت نام بگرت؟

۲- مدگا درسته کنت گجا ودیه بیت؟

۳- مدگ په کشارا چه تاوان داریت؟

مار زار داریت

مدگ کشارا وارت

کریمداد مرگه ساتیت

مرگئ گوشت وش انت

مـ

ار- مار

دگ- مدگ

رگ- مرگ

عزیزین واننده‌گان!

۱- مار- مغراز- مرگئ گالانا سئ وار به وتی کتابچهان بلکت.

۲- برزگئ سبخا به وتی کتابچهان بلکت و هرگالی کـه "م" حـرف داریـت "م" ایشکگ و آشکا خط بگرت.

ماس

م

مخسد: "م" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتواریئ زانتن.

۱-کئ په اما زحمت کشته؟

۲- کئ اماره مزن کرته ؟

۳- پرچی ماسئ حک امی سرا بازانت؟

ماس گسئ روشنی انت .

ماس په اما باز زحمت کَشته.

ماس اماره مزن کرته.

ماسئ حک امی سرا بازانت .

اما ماسئ کدرا زانن.

عزیزین وانندگان!

۱_ جالگئ گالانا به وتی کتابچهان بلکت.

۲- ای گالانی حرفانا جتاجتا بلکیت. ماس. حک

ماسئ حک- ماسئ کدرا- زانن

ماسئ حک- ماسئ کدرا- زانن

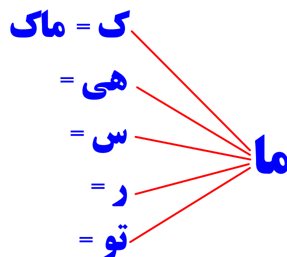
هیلکاری

مخسد: واندگ هم دروشمین گالانا بزاننت.

۱–هم دروشمین گالانا گون یکئ آدگرا بلچنت.

کپوت	گله
کارچ	گورم
کشار	گوک
گوک	کارچ
گدان	کشار
گورم	مدگ
مدگ	مرگ
مرگ	گورم
گله	گدان
گورم	

۲– شه حرفانی یگجا کرتنا گال جوړکنت.

ن

ن

مخسد: "ن" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتواریٔ زانتن.

نان

ناک

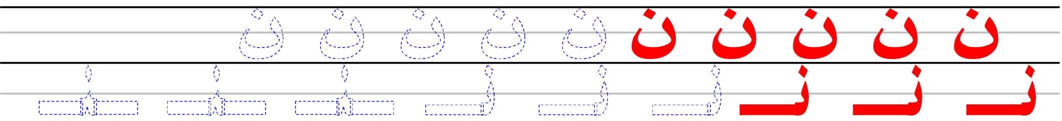
۱- برزگیٔ رسمانی نا مابگشت؟
۲- نادعلی گجا انت ؟
۳- شیلگ نادعلی جالا انت یا برزا؟

نان روزی انت .
نیمروچا زاگ گسا نانه ورنت
ناک وشین نیوگی انت
ناد علی زرنجی شاریٔ برزا انت

عزیزین وانندگان!

۱- برزگیٔ سبخا بوانت وچنت وار "ن" بگشت.
۲- "ن" حرفا گون دگه حرفان لوړو گال جوړ بکنت.
۳- جالگیٔ حرفانا به وتی کتابچهان بلکت.

نیوگ

ن

مخسد: "ن" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتواریٔ زانتن.

۱- نیوگ شه گجا دستا کیت؟

۲- چنت رازی نیوگا درسته کنت ؟

۳- گجام نیوگا باز وش داریت؟

نیوگ شه باگـئ درچکان دستا کیت.

امئ وطن وشین نیوگ داریت.

سیب جوانین نیوگی انت.

نیوگ په مردما پایدگ داریت.

عزیزین واندگان!

۱- برزگئ سبخا به وتـی کتابچهـان بلکـت و همـا گالانـا کـه "ن" حـرف دارنـت حلغی تها بگرت.

۲- جالگئ گالانا به وتی کتابچهان بلکت.

نیوگ - وشین　　نیوگ

درچکان - باک　　پاک

و

<u>و</u>

مخسد: "و" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتوارئ زانتن.

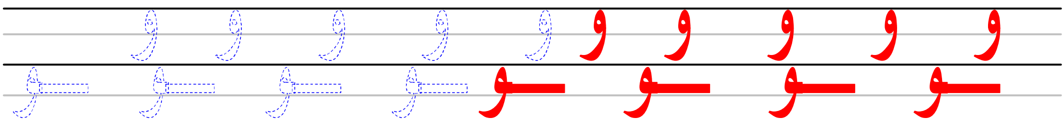
۱- به برزگی رسمان چیه گندت؟
۲- به ای صنفا چنت وانندگ سبخه وانیت؟
۳- کوڈگئ ول مزینن بلگه کنت یا کدوی؟

ول جوان چوړ کرتگیت.
ای ول باز سبز انت.
وانندگ دو وهدا سبخه واننت.
ای ڈگار ورود کرته.

عزیزین وانندگان!

۱- ول، وانندگ ورو دگالانی حرفانا بگشت.
۲- جالگئ حرفانا به وتی کتابچهان بلکت.

وطن

و

مخسد: "و" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتواریٔ زانتن.

۱- برزگیٔ نخشا درسته کنت؟

۲- وطنیٔ نا مابگشت؟

۳- پچی وطنا دوست دارن؟

افغانستان امئ وطن انت.

وطن امئ مچانی گس انت.

اما وتی وطنا دوست دارن.

عزیزین وانندگان!

۱

- ای سبخا به وتی کتابچهان بلکت و "و" حرفا به هر کلیمی که گنـدت حلغـی تها بگرت.

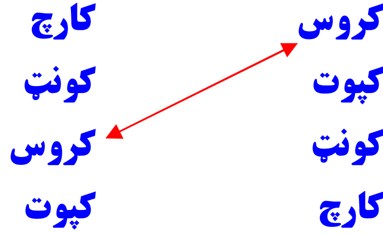
۲- شه هرکتاری دو دو وانندگ په وار په وطنی با روا کمـی هبربـدنت و جـالگیٔ گالانا بلکت.

وطن-مچانی- دارن- ساتن- انت

بوگ- دوست- گس

هیل کاری

واندگ هم دروشمین کلمانا بزاننت.

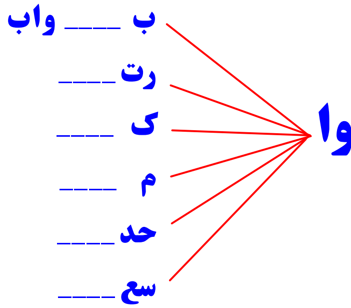

۱- شه ای جالگیٔ حرفان گال جوڑو به وتی کتابچهان بلکت.

و، ط، ن __________

ا، فـ ، ـغـ ، ا، نـ ، سـ ، تـ ، ا، ن ______________

۲- به اورکین جاهان پورهین کلیما بلکت.

هـ

هـ

مخسد: "هـ" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتواریئ زانتن.

هرماگ

هرگ

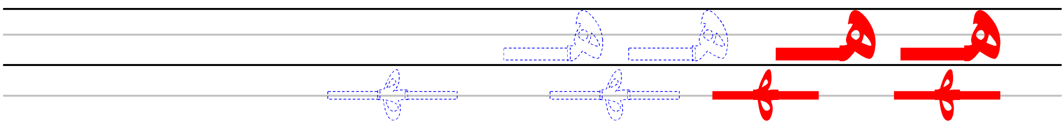
١- هرگ شه چیا جوڑه بیت؟
٢- هرماگی درچک چونین بلگ داریت؟
٣- هپتار چونین حیوانی انت؟

هرگ شه آینا جوڑه بیت.
هرماگئ درچک سکین بلگ داریت.
هپتار گندگین حیوانی انت.

عزیزین واننده‌گان!

١- برزگئ سبخا وتی کتابچهان بلکت و "هـ" حرفئ ایشك و آشکا خط بگرت.
٢- ای گالانی حرفانا جتا جتا بلکت. درچك. هپتار - هرگ

هور

هـ

مخسد: "هـ" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتواریٔ زانتن.

۱- به برزگیٔ رسما چیه گندت؟

۲- هور شه چیا ودیه بیت؟

۳- هور وبرپ چه کتی داریت؟

هوا بهاری جوان انت.
هور به بهارا بازه گواریت.
هور په سبزی و هوای پاک کرتنا پایدگ داریت.
هر روچ اما به ساپین هوا گوازیه کنن.

عزیزین وانندگان!

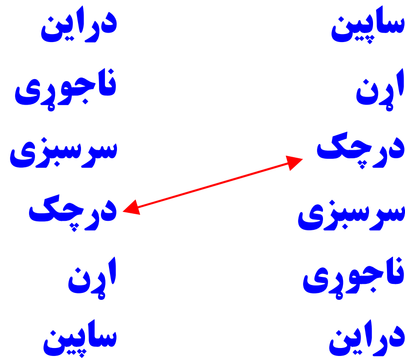
۱- برزگیٔ سبخا بوانت وبه وتی کتابچهان بلکت وبه هر گالی که "هـ" حرف انت حلغه بکشت.

۲- شه سیٔ کتارا دو دو وانندگ په وار بگشیت که ساپین هوا چه پایدگی داریت.

۳- ای حرفاناگون یکیٔ آدگرا بلچنت وبوانت. سا پـ . یـ . ن – هـ . و . ر

هیلکاری

۱- جالگئ هم دروشمین گالانا گون یکی آدگرا بلچنت.

۲- جالگئ حرفانا رازیکه گندت به وتی کتابچهان بلکت و "گ" حرفئ ایشک و آشکا خط بگرت.

گ م ن گ ت ن گ ب س گ و

ی

مخسد: "ی" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتوارئ زانتن.

۱- به سبخا یال کرتن چه پیدگ داریت؟
۲- یکویی وتپاک چه پیدگ داریت؟
۳- رندا شه یازده چه انت؟

آگس یک توشا انت.
واندگ سبخا په یال یات گرنت.
میر داد کلمی آورت.
اما وطنا په یکویی آباته کنن.

یا ← ت – یات
یا ← ل – یال
یا ← زده – یازده

عزیزین واندگان!

۱- ای سبخا به وتی کتابچهان بلکت.
۲- گرنت- کننت و کنن گالانا ۅولیکه جالگا گندت به وتی کتابچهان بلکت.

گرنت کننت کننت آورت آورت کنن کنن

یخوک

مخسد: "ی" حرفئ وانتن لکتن دروشم وتواریٔ زانتن.

۱- آپ چه وختا یخوک‌ه بیت؟
۲- مـــردم بـــه گجـــام موســـما یخوکاوش دارنت؟

یخوک شه سردیا بیت.
مردم به لواری موسما په یخوکا اڑ انت.
به لوارا یخین آپ باز وارتگه بیت.

عزیزین واندگان!

۱- ای سبخا بوانت و هما گالانا که "ی" حرف دارنت نشان دیت.
۲- جالگیٔ گالانا به وتی کتابچهان بلکت.

به لوارا — به لوارا
یخین آپ — یخین آپ

ساده گین الفبا

مخسد: **الفبای حرفانی وانتن و لکتنئ یات گپتن.**

آ	ا	ب	پ	ت	ټ	ث
ج	چ	ح	خ	د	ډ	ذ
ر	ړ	ز	ژ	س	ش	ص
ض	ط	ظ	ع	غ	ف	ق
ک	گ	ل	م	ن	و	هـ ه
ئ	ی	ي	ې			

عزیزین وانندگان!

۱- شه هر کتاری دو دو وانندگ پنچ پنچ حرفا بگشیت.

۲- هر واندگی په وتی وش شه برزگئ حرفان گال جوړ بکنت.

۳- وانندگ ای حرفانا املا کارکننت.

خداوند ﷻ

مخسد: واننده بزاننت که ثنا و صفت تا نکا خداوند"ج" برازیت.

جست:

١- به برزگئ رسما چیا گندت؟

٢- گشتگه کنت که شماره کئ ودی کرته؟

٣- بگشت که ڈگار، آسمان و جهاناکئ ودی کرته؟

خداوند"ج" مچین مخلوکانا ودی کرته.

خداوند"ج" ڈگار، آسمان و جهانا ودی کرته.

ای مهربانین خدا! که اما و مچین جهانا ودی کرتگی مدام ترا پرستن و به ته پناه برن.

عزیزین واندگان!

- ای سبخئ نوکین گالانا سایگ بکنت.
- دو واندگ په رون نوکین سبخا بوانیت.
- سبخا کراری بوانت و رندا شه جالگئ حرفان گال جوڑ بکنت.

مـ - چـ - یـ - ن

مـ - خـ - لـ - و - ک

ڈ - گـ - ا - ر

آ - سـ - مـ - ا - ن

عزیزین واندگان!

- سئ واندگ په رون ای سبخئ یک یک بارا بوانیت.
- شه جالگي نامان ساهدارانی ناما مالوم کنت.

کوه – گوک – ڈونک – ماهی

- جالگي گال و جملانابه وتی کتابچهان بلکت.

خدا(ج) ڈگار، آسمان و

ای مهربانین خدا! مدام ترا پرستن.

- جالگئ مطلبا په جوانی املا بلکت و ٹک وکامه ی علامهانا به جائیکه زانت بلت.
- جالگئ گالانی حرفانا جتا جتا بلکت.

مچین	مخلوکانا	ودی	کرتگیت
مـ			
چـ			
یـ			
ن			

_ سبخا بوانت و جالگئ جملاني اورکین جاگهانا پوره بکنت .

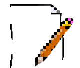
خدا وند "ج" مچین ....

.... **کرتگیت.**

.... **ڈگار، آسمان و جهانا** .... **کرتگیت.**

- په ای گالان یک یک جمله بلکت:

ڈگار- روچ- پناه

گسویین کار:

هر گجامی شه شما سئ چیزی ناما به وتی کتابچهان بلکت که دوست دارت.

عزیزین واندگان!

- جالگئ مطلبا بشکنت و جستانی پسوا بگست.

١- کي گسئ دیما کپوت نشت؟
٢- صابر په کپوتا چی ریت؟
٣- ارزن و گلئ دانوکانا چی وارت؟
٤- چون کپوت به صابری گسئ دیما موتگ بوت؟

- دیمتری مطلبا سئ واندگ په رون په برزین تواریٔ شه بربگشیت.

- سئ بار بیت وشه هر باری یک واندگی په رون په خداوند "ج" باروا هبر بدنت.

- سبخئ بنیادیین بزانتا – خدا وند "ج" مچین مخلوکانا ودی کرته اما خدا وند "ج" پرستن و به آیی پناه برن" په برزین تواری بوانت.

حضرت محمدﷺ

مخسد: واندگ بزانت که حضرت محمدﷺ امی آخرین پیغمبر و مچین نیکین صفتانی واوند انت.

جست:

۱- برزگی رسما کی درسته کنت؟

۲- حضرت محمدﷺ باروا چیه زانت؟

۳- قرآن مجید په کئ دیم داتگ بوتگیت؟

حضرت محمدﷺ امی پیغمبر انت.
اما حضرت محمد"ص" امت اَن.
قرآن مجید په حضرت محمد"ص" دیم داتگ بوتگیت.

عزیزین واندگان!

۱- ای سبخئ نوکین گالانا سیایگ بکنت.

۲- دو واندگ په رون نوکین سبخا بوانیت.

- ای سبخا کراری بوانت ورندا ای گالانی حرفانا جتا جتا بلکت.

حضرت محمد　**پیغمبر**　**اُمت**　**قرآن مجید**

حـ

ـضـ

ر

ت

مـ

ـحـ

ـمـ

ـد

- شه جالگئ گالان جمله جوڑ بکنت.

قرآن مجید　**اُمت اَن**　**امی پیغمبرانت**

عزیزین واننده گان!

۱- سئ بار بیت و هرباری ای سبخئ یک کشکا په برزین تواریئ بوانیت.

– شه ای حرفان گال جوڑ بکنت.

قـ	حـ	پـ
ر	ـضـ	يـ
آ	ر	ـغـ
ن	ت	ـمـ
م	مـ	بـ
ـجـ	ـحـ	ر
ـيـ	ـمـ	
د	ـد	

ای مطلبا املا بلکت وبه جائیکه زانت تکك وکامه ی علامهانا بلت.

– شه ای گالان به جالگئ اورکین جاگهان بلکت و جملا پوره کنت.

پیغمبر   اُمت   حضرت محمد"ص"

حضرت محمد "ص" امئ .... انت.

اما حضرت محمد"ص" .... اَن.

قرآن مجید په .... دیم داتگ بوتگیت.

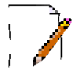

عزیزینواندگان!

- ای مطلبا بشکنت و جستانی پسوا بگشت.

۱- امی آخرین پیغمبر کئ انت؟
۲- کئ مچین نیکین صفتانی واوند انت؟
۳- قرآن مجید په کئ دیم داتگ بوتگیت؟
٤- اماکي امت آن؟

- سئ واندگ په رون برزگئ مطلبا که دیمتراگشتگ بـوت شـه بـر پـه بـرزین تواریٔ بگشیت.
- سبخئ بنیادیین بزانتا ″حضرت محمد″ص″ امئ آخرین پیغمبر و مچـین نیکـین صفتانی واوندانت″ په رون په برزین تواریٔ بوانت.

گسویین کار:

چیزیکه شه ای سبخا زرتگت په وتی کهولئ باسکان بگشت وشـه آوان بلوتـت که په ای باروا په شما گیشتر مالومات بدینت.

سال و ماه

مخسد: واننده‌گ سالئ ماهانی نامانا بزاننت

جست:

۱- یکسال چنت ماه انت؟

۲- یک ماه چنت هپتگ انت؟

۳- سالئ ماهانی نام چه انت؟

یکسال دوازده ماه انت.

سالئ ماهانی نام ایش انت:

حمل	ثور	جوزا
سرطان	اسد	سنبله
میزان	عقرب	قوس
جدی	دلو	حوت

روچگ، اعید، میان اعید، مزنین اعید، یا حسینی "دایگ"، سیزده، اولی گوار، دومی گوار، سومی گوار، چارمی گوار، اولی بو، دومی بو.

عزیزینواندگان!

- ای سبخئ نوکین گالانا سیا یگ بکنت.
- دو واندگ په رون نوکین سبخا بوانیت.
- سبخا کراری بوانت و به اورکین جاگهان ماهانی نامانا بلکت.

حمل .... **جوزا** .... **اسد** ....

میزان .... **قوس** .... **دلو**

....

روچگ .... **میان اعید** .... **یا حسینی"دایگ"** ....

عزیزین واندگان!

- شه یک نیمگا په رون هر یکی شه شما یک ماهي ناما بگشیت.
- ای مطلبا په جوانی املا بلکت و جائیکه زانت ټک وکامه ی علامه بلت.

گسویین کار:

هرگجامی شه شما سالئ ماهانی نامانا به وتی کتابچهان بلکت وشه برکنت.

عزیزین واندگان!

– ای مطلبا په جوانی بشکنت و جستانی پسوا بگشت.

۱– کریمدادی پس آیراچی گشت؟

۲– کریمداد شه وتی پسا چی جست کرت؟

۳– کریمدادی پس به پسوی چی گشت؟

٤– درچك ونیال بیدی نیوگا دگه چی کتی دارنت؟

٥– آخرا کریمداد چی گشت؟

– سئ واندگ په رون چیزیکه دیما شه جستان گشتگ بوت یکوارد گه شه بر په برزین تواري بگشیت .

روچگ، گونڈین اعید ودگه ماهانی ناماتا آخرا به وتی کتابچهان بلکت وشه برکنت.

– ای هرماهی پدی ماهی نامابگشت.

سرطان .... سنبله .... عقرب ....

– سبخئ بنیادیین بزانتا **"یکسال دوازده ما داریت"** په وار په بُرزین تواریٔ بوانت.

چار موسمـ

مخسد: واننددگ سالئ موسم و موسمانی ماهانی ناما بزاننت.

۱- یکسال چنت موسم داریت؟
۲- بهار سالئ چنتمی موسم انت؟
۳- سالئ گجام موسم گرم انت؟
٤- رنداشه تیرماهی موسما گجام موسم کیت؟

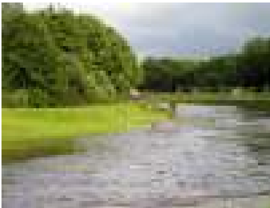
یکسال چار موسم داریت

بهاری موسم، لواری موسم، تیرماهی موسم و زمستانی موسم

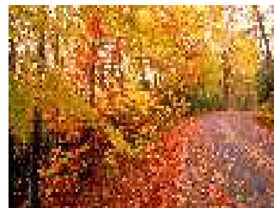
بهارئ موسم

لوارئ موسم

تیرماهئ موسم

زمستانئ موسم

سالیٔ هر موسمیٔ سه ماه داریت

۱- حمل، ثور و جوزا بهاری موسمیٔ ماه انت.

۲- سرطان، اسد و سنبله لواریٔ موسمیٔ ماه انت.

۳- میزان، عقرب و قوس تیرماهیٔ موسمیٔ ماه انت.

٤- جدی، دلو وحوت زمستانی موسمیٔ ماه انت.

عزیزین واننده‌گان!

- ای سبخیٔ نوکین گالانا سیا یگ بکنت.
- دو وانندگ په رون نوکین سبخا بوانت.
- سبخا کراری بوانت وشه ای حرفان گال جوړ کنت.

ز	تـ	بـ	لـ
مـ	یـ	ـهـ	و
ســ	ر	ا	ا
تـ	مـ	ر	ر
ا	ا	یٔ	یٔ
نـ	هـ		
یٔ	یٔ		

عزیزین واندگان!

- سئ واندگ په رون ای سبخئ یک یک بارا په برزین تواریئ بوانیت.
- ای مطلبا په جوانی املا بلکت وبه جائیکه زانت تِک و کامه ی علامهانا بلت.
- چار گروپ که به هر باري سئ واندگ بیت جوړ کنت هر باري سالئ یک موسمی ناما به وتي سرا بلیت و موسمئ ماهانی نامابگشیت.

سئ واندگ سالئ بهاریئ موسمئ ماهاني ناما په رون په برزین تواري بگشیت .

گسویین کار:

۱- سالئ هر موسم و هر موسمئ ماهانی نامانا به وتی کتابچهان بلکت.
۲- جالگئ گالانا پنچ پنچ وا ر به وتي کتابچهان بلکت .

لواری موسم
تیرماهئ موسم

عزیزین واندگان!

ای مطلبا په جوانی بشکنت و رنداجستانی پسوا بگشت.

۱- لوار سالئ چنتمی موسم انت؟

۲- به لوارا هوا چون انت؟

۳- نیوگ وسوزی ، گله ودانگ گجام موسما رسنت؟

٤- به گجام موسما انسان په آپا گیشتراڑ انت؟

۵- پچی نیوگ وسوزی دیما شه وارتنا پاك ششتگه بنت.

- سئ واندگ په رون دیمتری مطلبا که لواری باروا گشتگ بوت شه بربگشیت.

- شه ای گالان به جالگئ اورکین جاگهان بلکت و جملا پوره کنت.

سرد گرمین اڑ

په زمستانی موسما هوا باز .... انت، بری موسما انسان په .... لبیسا .... انت.

- سبخئ بنیادیین بزانتا"**یکسال چار موسم داریت، بهارئ موسم ، لوارئ موسم، تیرماهئ موسم و زمستانئ موسم**" په برزین تواری بوانت.

ماه و هپتگ

مخسد: واننداگ بزانت که یک ماه چنت روچ و چنت روچ یک هپتگ انت.

۱- یک سال چنت روچ انت؟

۲- یک ماه چنت روچ داریت؟

۳- یک هپتگ چنت روچ داریت؟

٤- هپتگی روچانی نام گجام انت؟

۵- جمعه هپتگئ چنتمی روچ انت؟

سالئ اولی ششماه(حمل، ثور، جوزا، سرطان، اسد و سنبله).

هر یکئ ۳۱ روچ دارنت، پنج ماه دگه (میزان، عقرب، قوس جدی و دلو) هر یکئ ۳۰ روچ دارنت. حوتی ماه ۲۹ روچ داریت، یکسال ۳۶۵ روچ داریت.

یک ماه چارهپتگ داریت هر هپتگی هپت روچ انت

هپتگی روچانی نام ایش انت:

شنبه
یکشنبه
دوشنبه
سه شنبه
چارشنبه
پنچ شنبه
جمعه

عزیزین واندگان!

- سبخئ نوکین گالانا سیایگ بکنت.
- دو واندگ نوکین سبخا بوانیت.
- دو بار بیت و هرباري پہ رون هپتگئ روچاني ناما بگشیت.
- جمعه رندا شه گجام روچا کیت.

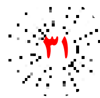
یک هپتگ

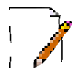
هپتگئ روچانی

عزیزین واندگان!

- سئ واندگ په رون ای سبخئ یک بارا په برزین توارئ بوانیت.
- ای مطلبا په جوانی املا بلکت و جائیکه زانت ٹک و کامه ی علامه بلت.
- هما ماهانی ناما به روچی نشانا بلچینت که ۳۱ روچ دارنت.

سنبله		سرطان
حمل		قوس
ثور		دلو
عقرب		حوت
جوزا		جدی
اسد		میزان

گسویین کار:

هر گجامی شه شما هپتگئ روچانی نامانا به وتی کتابچهان بلکت وشه بربکنت.

عزیزین واندگان!

– ای مطلبا جوان بشکنت و رندا جستانی پسوا بگشت.

۱– یک هپتگ چنت روچ انت؟

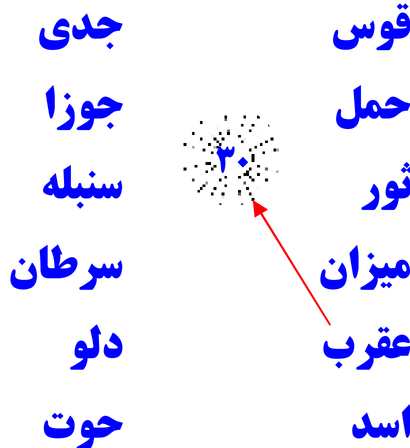
۲– یک شپ وروچ چنت ساعت انت؟

۳– یکساعت چنت دقیقه انت؟

٤– یک دقیقه چنت ثانیه انت؟

٥– کسیکه شه وختا کاره گیت چون انت؟

– سئ واندگ په رون چیزي که دیما شه جستان گشتگ بوت یکوار دگه شه بربگشیت.

– برزگئ ماهانی ناما بوانت و هما ماهیکه ۳۰ روچ داریت به روچا بلچنت.
سبخئ بنیادیین بزانتا"سالئ اولی ششماه هر یکئ ۳۱ روچ، پنچ ماهی دگه هر یکئ ۳۰ روچ و آخرئ ماه ۲۹ روچ انت" په وار په برزین توارئ بوانت.

نو روز

مخسد: گون تاریخیین روچ ودیریین رسم ودابان واندگانی بلدبوتن.

١- سالئ گجام روچا نو روزه شنت؟

٢- دیما شه نوروزئ روچا مردم چیوه کننت؟

٣- به نوروزئ شپا چی جوړه کننت؟

٤- مردم به نو روزا چیه کننت؟

٥- مردم به نوروزا گجا رونت؟

٦- کشار گرومالدار به نو روزا چیه کننت؟

هجری شمسیی سالئ حملی اولی روچا نو روز شنت، دیما شه نو روزی روچا مردم وتی گس ولوگ سرا و کوچها ناجوان پاکه کننت. به نوروزی شپا به گسان هپت نیوگ میسینتگ وتجگیی وشین غلیپی پکیتگ وبه روچی تاریا بار کرتگه بیت.

به نوروزئ روچا مردم گل وشادانت و هرجاگئ. درچک ونیاله نادیننت، په سیل وگندو چارا به دگه جاگهان رونت. به ای روچاهما کشار گرو مالداراناکه جوانین بروحاصلی شه وتی کشار گری و مالداریا گپتگ بنت ټیکئ وسوگات داتگه بیت.

عزیزین واندگان!

- سبخئ نوکین گالانا سیایگ بکنت.
- دو واندگ په رون نوکین سبخا بوانیت.
- شه جالگئ حرفان گال جوړ بکنت.

نـ	سـ	ا	ر	ا
و	ا	و	و	نـ
ر	لـ	لـ	چ	ت
و	ئ	ی		
ز				

عزیزین واندگان!

– سئ واندگ په رون هرگجا می ای سبخئ یک یک بارا په برزین توارئ بوانیت.

– ای مطلبا په جوانی املا بلکت وجائیکه زانت ټک وکامه علامه بلت.

– شه جالگئ گالان به جملانی اورکین جاگهان بلت.

نو روز

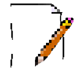
گل و شاد

ونیاله

به دگه جاگهان

حملی اولی روچا .... شنت.

به نوروزئ روچا مردم .... انت وبه هر جاگئ درچک و................................. نادینت، په سیل و گند وچارابه .... رونت.

گسوبین کار:

چیزیکه شه ای سبخا په نوروزئ باروا زرتت به وتی کتابچهان بلکت و په وتی کهولئ باسکان بوانت.

عزیزین وانندگان!

- ای مطلبا په جوانی بشکنت وجستانی پسوا بگشت.

۱- چی په دروائیا باز کتهو انت؟

۲- به گجا حاک و پلک نه انت؟

۳- حاک و پلک چه تاوان داریت؟

٤- کئ باید په چپ و چارگردی پاکئ و سرسبز یا دلگوش بکنت؟

- سئ وانندگ په رون ای مطلبا که دیما شه جستان گشتگ بوت شه بریکوار بگشیت.

- شه ای گالان جتاجتاین جمله جوړ بکنت.

اولی

به گسان

گل و شاد

نادیننت.

- سبخئ بنیادیین بزانتا" هجري شمسیئ سالئ حملی اولی روچا نوروزه شنت، به نوروزی روچا مردم گل وشادانت" په رون په برزین توارئ بوانت.

امی بیرغ

مخسد: **اوشکتن، گشتن، وانتن، لکتن و وطنئ بیرغئ درست کرتن**

۱- برزگئ رسما چیه گندت؟

۲- امئ بیرغ چیئ نشان انت؟

۳- امئ بیرغ چنت رنگ داریت؟

امئ بیرغ باز په براه انت .

امئ بیرغ سئ رنگ داریت .

امئ بیرغئ رنگ سیاه، سور و سبز انت .

بیرغ امئ آزاتیی نشان انت .

اما وتی بیرغا برزه ساتن .

عزیزین وانندگان!

- ای سبخئ نوکین گالانا سیایگ بکنت.
- دو وانندگ په رون نوکین سبخا بوانیت.
- یکوار سبخا کراری بوانت ورندا ای گالانا په ڈول بلکت و جمله جوڑ بکنت.

سه رنگ امئ داریت بیرغ

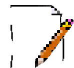
په براه امئ بیرغ باز انت

نشان امئ بیرغ انت آزاتیی

عزیزین وانندگان!

- سئ وانندگ په رون ای سبخئ یک یک بارا بوانیت.
- سئ بار بیت و شه هر باري یک وانندگی بیرغئ سیائین رنگ، دگری سورین رنگ و سومی سبزین رنگا به کاگدئ سرا رسم بکنت رندا آوانا پاناد به پاناد بلت که وطنئ بیرغ جوڑ بیت.

گسویین کار:

ای سبخا به وتی کتابچهان بلکت و وطنئ بیرغا رسم کنت.

عزیزین واندگان!

– ای مطلبا بشکنت ورندا جستانی پسوا بگشت.

۱– مُراد و حورنسا چونین جنك و بچك انت؟

۲– مُراد و حور نسا که شه وابا کستنت چیه کننت؟

۳– رندا شه چای وارتنا گجا رونت؟

٤– ای بچك و جنك وتی پچ وکتابانا چونه ساتنت؟

٥– ای دو واندگ به سبخئ وختا کي هبرانا کوشکننت؟

– سئ واندگ په رون چیزیکه دیما شه جستان گشتگ بوت شه بریکوار دگه بگشیت.

– شه ای جالگئ گالان جمله جوڑ وبه وتی کتابچهان بلکت.

سیاه، سبز و سورین

سه رنگ

آزاتیی

سبخئ بنیادیین بزانتا"امی بیرغئ رنگ سیاه، سور و سبزانت، بیرغ امی آزاتیئ نشان انت" په رون په بُرزین تواری بوانت.

بزانت بلد

گال	بزانت (مانا)	گـــال	بزانت(مانا)
پیگام	کلو	انتر	بوزنگ، بیزو
گام گیج	اقدام	دروشم	شکل و ڈول
لهتین	بعضی یا چنت	درچک	درخت
سما جبین	اجتماعیین	پاچن	نرین بُز
تچ وتاگ	فعالیت	پٹ	میدان، گیابان
دلگوشی	توجه	تپر	پوشاک یا ایرگیج که شه پشمانی لگاشتنا جوڑه بیت.
بچ	زاگ ، پسگ	ساهدار	جاندار
لکتن	نبشته کرتن	زوان	زبان
کٹ	پیدگ	گندوک	کسیکه گندیت، چاریت
واهگ	امیت	اڑ	ضرورت
ذمه وار	مسئول	بوجتن	پوره کرتن، بریبر کرتن
دربرتن	دیما برتن تسرکرتن	وشحالی	خوشی
هلیکاری	تمرین	جذبگ	احساس
ڈاکو	به نیمروزجاگئ نام انت	براز	زیب، براه
جڑک	اشتری جونگ(چوچگ)	برازیت	زیب دنت، براه دنت

گال	بزانت (مانا)	گـــال	بزانت(مانا)
توتن	کشتی که شه کُل ولوخاجوړه بیت	خوره	لولو کئ که لټ وگله ودگه چیزانا خرابه کنت.
		آدینك	شیشگی که مردم وتی دیما به تهی گندیت.
مزگ	تام	کړب	زرت وجواریی بتگی لټ
چپر	اسیل، چیزیکه شه درچکئ باشله یاکرتگاگوپتگه بیت.	اورتین زر	خوردین زر
چور	بالی مرگی که به اشکناودیه بیت.	پُژ	پلیت وخراب
چر	پشم وپمگی رستنی وسیله	ژمگ	سکین آور
عینك	وسیلی به گهترین دیستن یا پیتاپی دیمگیریا به پوزی سرا به چمانی دیما اشتگه بیت.	چژتن	نیش جتن
فابریکه	کار جاه	شول	سبدیکه شه درچکئ باشله گوپتگه بیت.

گال	بزانت (مانا)	گـال	بزانت(مانا)
پیروك	پسیئ پس یا ماسیئ پس	کاخت	غات، چیزیکه ودی مه بیت
پاری	گوستگین سال	کاختی	غاتی
خره	بازین چیزی یگجا کرتن	شیپگ	کسانین لتی که گون آیی چمانا سرمگه کننت.
دانوك	دانگ که مرگانا داتگه بیت	ول	گلو، کوہگ، کدو، بادرنگی بتگ شه بن تاچوڑ وبلگان.
ڈُپ	غالی وکونتی گوپتنی وسیلی	چوڑ	شه بناوپد هرچنکس ول تچك ومزن بیت چوڑ گشتگه بیت.
ڈَنگ	مسسکیئ که مالاناسندیت	چاولی	بیدی پوستین حشکین گلو
ڈونگ	راهگیر	شیرگ	چیزیکه شه کوہگی دلگی لاڑ داتنا دستاکیت
پَٹ	ڈاك، میدان		
جاڑ	دویی، دوچوچگ اَورتن	پِٹ	ترنپ
بگ	اشتری گلگ	آختی	آدما، دیمترکا
آختا	آوختا	گدان	موديين خيمه، مالدارانی گس

گال	بزانت (مانا)	گــال	بزانت(مانا)
دانکو	گله ودانگی که په تینوکیٔ تها پکتگ بیت	لیپ	بردیوك
دور	درد	لیت	چمباز
دنتان دوری	دنتان دردی	لیر	کسانین زاگی دپی آپ
پل(پهل)	گل	ماتو	اندرین ماس
هلکك	ده	لوُڑ	دلختین گوات
چرتن	مالی جروعلف وارتن	لوڑ	یگجا
شیوان	شپی پاس وگورباما مالانی چارداتن وچارینتن.	نیوگ	باگ وپالیزی پیداوار
پیراری	پاریین سالیٔ دیمتری سال	وروود	چیزیکه وت سبزه کنت.
ماله	زوت وختی	واکك	وس
پا چاله	ایره – ناوخت	اڑن	احتیاج دارن
بالی پٹ	طیاره (بالی گرابی) میدان	واندگ	وانوکك، مکتبیٔ شاگرد
ویلا	بیجا	ودی	پیدا
پُچانا	کالاهانا	موتگ	ایل کرتن، بلد بوتن

گال	بزانت (مانا)	گــال	بزانت(مانا)
کنتِ	چیزیکه بی تاثیر بیت کارچیکه چیزا بریتگ مه کنت.	اُمت	پیغمبری پیرو
غلیپ	گہو، دیگ	تہو	مزن
درست کرتن	زانتن، پجارتن	شه بر	دورشه کتاب وکاگدو چیزی دیما
آچش	آتش	غلیپی	نانی که شه تجگیی آرتا به غلیپی تها پکتگه بیت.
فوج	بازین سپاهی	رون	وار، گشت
زرتن	یات گپتن	هپتگ	هپت روچ شه شنبی تا جمعا
چگوگ	کسانین بالی مُرگ	ماه	سي (۳۰) روچ
چلگ	شه چگوگا کسان ترین بالی مرگ	میان اعید	دو اعیدانی میانجینی ماه
		یک توشا	یک راز
تروک	نارس وحامگین گلو	موسم	فصل
پتی	به ولی پُلا ترو کئ که نوک نشان کنت	بهار	سالئ اولی موسم
		لوار	سالی دومی موسم
گُہا	پدا، پدترا، رندا	تیر ماه	سالئ سومی موسم
گُہ	میراث	زمستان	سالئ چارمی موسم
گِر	سیائین غند	رِستن	دسگی تاب داتن شه پمگ یا پشما.

گال	بزانت (مانا)	گـــال	بزانت(مانا)
گُڈ	گڈتن	رَستن	پکتن - سربوتن
گونڈ	کسان، کوتاه	رُستن	ودکرتن، مزن بوتن
گشت	چارکرت	چنت	چنکس شه حسابی دیما
گشت	وار، نوبت، رون	لچتن	وصل بوتن
هپتار	گنده رنگین حیوانی که کچکئ دروشما داریت.	لکتن	سیایگ کرتن
یال	پکر	نو روز	سالئ اولی روچ
داب	رواج	رسم	رواج
لوگ	گس	میسنتن	نم کرتن
گل و شاد	وشحال		

بن چمگ

- بلوچیئ زوان راهبند، ع. پهوال ا.ا.ج علومی اکادمی هجری شمسیی ١٣٦٢ سال.
- بلوچیئ متل گالوار. نزار و پولکار ولی محمد رخشانی.
- بلوچیئ گالبند، ع. پهوال.
- سید گنج "سید هاشمی".
- براهدارین پل شه بلوچیئ لبزانکئ باگا. ع. پهوال هجری شمسیی ١٣٦٦ سال.
- بلوچی بوانیں عبدالکریم "راجی".

معارفئ ترانه

پادبیت مزن و گـونډ په نپ و کار معارف

آبـات بسـاتت درو دیـــوار معــــارف

بترا کینت دلانا بکنت حـــون جگــرانا

شـــاداب بســاتت گل و گلزار معارف

حون بنت دل وکپ جگر و چم بنت کور

بـاکی نی که سبز مانیت چمن زار معارف

مــا علمی گنوک و ادبی اشخی جنوکن

پـروا، نه انت ما را چه شنز زار معـــارف

پــــروانه سپت هستن و پـــروانه ډولا

سوچـــن پروبالا ناگـــون نار معارف

مـــا تنگ و گټ هشک و هینار زوانن

کـــورن پمــا چمگ و آبشار معارف

اپسوز کــه هست "سرمچار" یک نپسئ ترا

کمنت کـــه بکنی ندر بدر بار معـــارف